ԺԹ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4972 — 14/27 ՅՈՒՆԻՍ 1902 — ՈՒՐԲԱԹ — 21 ՐԷՊԻԼ ԷՎՎԷԼ 1320 — ԺԹ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4972

درعلیه‌ده غلطه‌ده ﴿ آره‌ولق ﴾ غزته‌سی اداره‌خانه‌سی

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Գալաթիա, Նորատունկեան խան

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղրշ.
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆրք.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստային փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի:

Փոխուելու համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

ԷՋՄԻԱԾՆԻ ԳՈՐԾԵՐ

ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉԻՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

Աստուածաշունչի տպագրութիւնն սկսաւ վերջապէս Էջմիածնի մէջ, մինչ կարծողներ կային թէ սկսելիք չունէր: Բայց այդպիսիները մոռցած էին թէ կամենալու գործադրութեան եւ հանգամանաւոր գումարներու իրենց ճշդիւտ նպատակին յատկացման մասին անտեղեակութիւն, խեղաթիւր կիրառութիւն եւ զանցառութիւնը արեւելեան Հայերուն սովորական չէ:

Բայց եթէ Աստուածաշունչի տպագրութիւնը քիչ մը ուշ սկսաւ, տարկա պատճառ մը ըլլալու չէ որ աւելի ուշ վերջանայ, ընդհակառակը պէտք է եւ յուսալի է որ աւելի փութով առաջ տարուի անոր հրատարակութիւնը, որպէս զի դարմանուի այն ժամանակին կորուստը՝ որ տեղի ունեցաւ տպագրութեան ուշ սկսելէն: Այն փոյթեւանդն հոգածութիւնը զոր կը ցուցնէ Ն. Ս. Օծութիւնը Ռուսահայոց վանքերը չմոռնալու եւ նորոգելու մէջ, իրաւունք կու տայ մեզի հաւատալու թէ Ս. Գրքին հրատարակութիւնն ալ օր առաջ նւարտելու համար միեւնոյն փոյթեւանդութիւնը չպիտի խնայուի, որով արդի Ս. Հայրապետը բոլոր իր նախորդներուն չբրած մէկ բանը յաջողապէս ի կատար ածելու. գոհունակութիւնն ունեցած կ'ըլլայ, որ միեւնոյն ժամանակ կարելոր ալ պէտք մըն է, զի Հայ. Եկեղեցիի զաւակներուն ձեռքը լուսն իսկ հայ տպարանի մը մէջ, այն ալ Հայոց կրօնական Մայր Աթոռին հովանիին տակ, տպուած Աստուածաշունչ գիրք մը տալ, հոգեւոր այնպիսի պէտք մըն է որ ցարդ լրացած չըլլալը զարմանալի է, նկատելով թէ չկայ քրիստոնեայ եկեղեցի մը որ իր սեպհական հրատարակութեամբ Ս. Գիրք տուած չըլլայ իր հօտին ձեռքը, եւ նկատելով մանաւանդ թէ մեր նախնեաց համար շատ աւելի դժուար էր Ս. Գիրքերը թարգմանել ու ձեռագիր հրատարակել, ինչպէս ըրին Թարգմանիչները, քան ներկայիս մէջ տպագրութեամբ ի լոյս ընծայել:

ՅՈՒՍԱԼԻ

ՌՈՒՍԱՀԱՅ ՔՐՈՆԻԿ

Պերճ Պողոսեանի յօդուածը, որի մասին Արեւելք իր 4909 համարում մի քանի դատողութիւններ էր արել, ես առիթ չունեցայ կարդալու, սակայն թւում է թեմ որ յարգելի վիպասանը խօսելով Թիֆլիսի Հայերի մասին, որոնք արհամարհում են իրենց մայրենի լեզուն, աչքի առաջ է ունեցել ոչ Թիֆլիսաբնակ Հայերին ընդհանրապէս, այլ բացառապէս միայն ընտիր Թիֆլիսեցիներին:

Թիֆլիսում ապրող հայ հասարակութեան մեծ մասը ընտիրներ չեն: Բնիկ Թիֆլիսեցին, ճիշդ է, այնքան էլ գրագիտութեան, լուրջ, գործերի գլուխ չունի. նա ունի մի փոքր Վրացիների անհոգ զուարճախրութիւնը, քէֆը, ուտել խմելը, որ նրա ամենամեծ հաճոյքն են կազմում. սակայն ասել որ նա «ատելութեամբ է վերաբերվում իր մայրենի լեզուին եւ 50 տարուց ընթացքում ոչ մի փոփոխութիւն չէ կրել», դա սխալ եւ անարդար է:

Ես ապրել եմ տարիներով Թիֆլիսում եւ կ'ասեմ համարձակ որ քիչ բացառութեամբ Թիֆլիսեցիները խօսում են մայրենի լեզուով, թէեւ ի հարկէ իրենց բարբառով. կան վրացախօսներ եւս ճիշտ է, բայց դրանց թիւը ոչ թէ աւելանում է, այլ պակասում է հետզհետէ, եւ չէ կարելի այդ մի խումբ մարդկանց օրինակ առնելով հետեւցնել—հիմնելով Պողոսեանի ասածի վրայ, ինչպէս այդ արել էր Արեւելք—որ «Տփխիսի հայ երդերուն տակ, հայերէն չի խօսուիր, միսուն տարի առաջ ինչպէս այսօր, եւ այս ընթացքով շատ յուսուն մը տարիներ անշուշտ չպիտի խօսուի մայրենի լեզուն, մինչեւ որ վերջապէս լեզուն մոռցուի բոլորովին:»

Թերեթը շարունակում է.— «Դարման մը տանիլ այս վիճակին, տարակոյս չկայ թէ կը վերաբերի Ամենայն Հայոց Հայրապետութեան. եւ ընդհանրապէս ռուսահայ եկեղեցականութեան, գործակցութեամբ անշուշտ տեղական մամուլի եւ գրագէտ դասուն:»

Ո՛չ, գոնէ Կովկասի Հայերի վերաբերութեամբ ճիշտ չէ այդ: Ճիշտ չէ մոռանալու այն մեղադրանքը, որ խմբագրութիւնը անում է Կովկասի մամուլի հասցէին: Վերջին երեսուն տարուայ ընթացքում, այնպիսի մի զարգացում առաջ եկաւ Ռուսահայերի մտաւոր կեանքում, որ անցնել առանց այդ երեւոյթը նկատելու ներելի չէ:

Մոռացեցէք երեսուն տարի առաջ եւ այժմ. ոչինչ կար այդ ժամանակ մեր գրականութեան մէջ. կրթական ոչ մի կանոնաւոր հիմնարկութիւն, եւ ահա այդ ժամանակ այդ ամայութեան մէջ, առաջ է գալիս Թիֆլիսում մի քանի ձեռնհաս ուսումնասէր անձինք սկսում են մի անխնայ հալածանք, մի անողորմ կռիւ այդ ծուլութեան, այդ տգիտութեան դէմ:

Հիմնվում են մի ամբողջ չարք եկեղեցական ծիսական դպրոցներ, աշխարհական յայտնի թեմական տեսուչների ղեկաւարութեամբ. թատրոն, որի բեմի վրայ հանդէս են գալիս Ադամեան, Սիրանոյշ, Հաչէայ, մի խօսքով բարոյական մի ընդհանուր ոգեւորութիւն, չափազանց աչքի ընկնող:

Կրօնական սուր հարցեր կային հրապարակի վրայ. պայքարը սոսկալի էր, բայց նրանք պարզեցին. ասացէք այժմ Հային, որ «կամենալով, բողոքական Հայը արհամարհելի է», կը ծիծաղեն ձեզ վրայ. բայց դիտէք թէ որքան ազնիւլի էր մի ժամանակ այդ հարցը:

Կրթական հարցերը պարզեցին. հասարակութիւնը որոշ ինքնանաչողութիւն, որոշ դասակարգութիւն ստացաւ. նոր սերունդին մենք տեսնում ենք աւելի կրթաւէր լուրջ, աւելի ծանրախոհ:

Մենք ասացինք որ Կովկասի Հայերը բարոյական տեսակէտով այն չեն լինի որ 50, նոյն իսկ 30 տարի առաջ. սակայն դա չի նշանակում որ մենք կատարելապէս ունինք այն մտաւորական զարգացումը որ ցանկալի է. ոչ, մենք չատ հեռու ենք դրանից. չէ կարելի խաւարի մէջ խարխափող մի ժողովուրդ հրաշքով, մի անգամից, լուսաւորել, դրա համար ժամանակ տարիներ, յամառ եւ անխոնջ աշխատութիւն հարկաւոր են, բայց այն ինչ որ արուեց այս 30 տարում, հենց այդ էլ այնքան նշանաւոր, այնքան աչքի ընկնող էր, որ անցնել առանց նրան նկատելու, կրկնում եմ ներելի չէ:

Խոստովանում ենք, ծիսական դպրոցները փակուեցան. թեմական դպրոցների ղեկը անցաւ հոգեւորականների ձեռքը, էջմիածնում սպասուած առաջադիմութեան փոխարէն սկսուեց մի անբացատրելի կրթական եւ բարոյական յետադիմական շարժում, որ աւելի քան գերազանցեց Մակար կաթողիկոսի ժամանակները:

ԱԲԵԼ ԱՊՐԵՍԵԱՆՑ

(Մնացեալը յաջորդով)

ԼՈՌԻ ԷՆՕ (32)

ԴԱՏԱՐԿԱՊՈՐՏԸ

Ժ

Պրիւս ժայռի մը վրայ նստեցաւ ճանճոտցած կերպարանքով: Լբկոէլլօ նորէն մօտեցաւ անոր եւ ուսին զարնելով ըսաւ.

—Ահ, ընկեր, ինչ պիտի ընենք հիմա, մինչ անոնք կը շտապեն ներսը: Ժամանակ ունինք սակայն խօսը ընելու, որուն մէջ յաջողողը պիտի վճարէ ձի նստելու եւ մօտակայ կապելան երթալու ծախքը, ըմպելիին դինը վճարելով:

—Անկարելի է որ պաշտօնս ձգեմ, պատասխանեց ծառան չորութեամբ:

Ներսէն գինովը դէմքի արտայայտիչ ծամածռութիւն մը ըրաւ: Դռակը գլխուն վրայ տեղաւորեց ու ձեռքերը լայն դրպաններուն մէջ դրած, սկսաւ չսիլիել, առանց կարեւորութիւն ընծայելու իր ընկերոջ:

Այդ միջոցին Թիպլիւրս եւ Ֆիլլպէր խրթիթէն ներս մտած էին: Ցարդէ խլտիք մը, սեղան մը, երկու աթոռներ, որպէս եւ ձկնորսութեան քանի մը կաղմածներ, խճաքարէ քանի մը գործիքներ, ամբողջ կարասին կը կազմէին խրթիթին: Պատէն կախուած հիանալիորէն գեղեցիկ կնոջ մը նկարը զուարթութիւն կը սփռէր խրթիթին մէջ: Թիպլիւրս կ'ըսէր թէ իր բարեկամներէն մէկուն գործն էր այդ նկարը: Ֆիլլպէր ծաղրական նայուածք մը պտցուցաց չորս կողմը, բայց չնորհալի նկարը չտեսաւ:

—Հո՞ս կը մնակիք, հարցուց Ֆիլլպէր, անարգական չնչոով մը:

—Հոս բնակած է ծովեղերքի ձկնորս մը, պատասխանեց Թիպլիւրս ծանրակշիռ չնչոով մը: Այս առանձնոյը շատ փլիսլկած է, այնպէս չէ՞, պարոն դերիոմ: Սակայն շատ քիչ շքեղ բնակարաններ կան, որոնք այնքան քաղաքութիւն, համակերպութիւն եւ առաքինութիւն բովանդակած ըլլան իրենց մէջ որքան այս խեղճուկ եւ ողորմելի խրթիթը: Ես միակ աղգականն էի այն խնամատարին, որ քանի տարի անցուցած է այս առանձնոյին մէջ. ես ալ, քիչ մնաց արհամարհէի այս խրթիթը, երբ ժառանգեցի զայն: Բայց երկու տարիէ ի վեր, դառնութիւններով ու տաղտուկներով լեցուած եւ առանց դրամի մնացած, հաճոյք զգացի հոս ծածկուլս իմ կեանքիս տարութիւնները:

—Անշուշտ այդ տարութիւններուն պատճառութիւնն է որ ընել կ'ուզէք: Օ՜ն, պարոն, չարաչար մի՛ գործածէք իմ վրատհութիւնս եւ ճամարտեցէք:

Ֆիլլպէր համակերպող երեւոյթով մը նայեցաւ. Թիպլիւրս դնաց պատէն վար առաւ նկարը եւ Ֆիլլպէրի ներկայացնելով ըսաւ.

—Կը ճանչնա՞ք այս նկարը:

—Իսկապէ՛ս, մրմնջեց դերիոմը, թեթեւակի յուզուած:

Թիպլիւրս երկու նամակ հանեց դրրոցէն եւ պարզելով զանոնք, յարեց.

—Կը ճանչնա՞ք սա գիրը:

—Իսկապէս գիրն է, ըսաւ Ֆիլլպէր, հետզհետէ ա՛լ աւելի յուզուած:

Բայց ինքզինքը զսպեց եւ Դատարկապորէն նայեցաւ հեղինակի դէմքով մը:

—Բանկ է բարեկամութիւն ունեցեր ելլ...

—Հիմա պիտի իմանաք ամէն բան, ըսաւ Թիպլիւրս, ընդմիջելով դերիոմին խօսքը: Թէեւ լաւ յիշողութիւն ունենալ կը թուիք, բայց, վախնամ, լաւ չյիշէք մեր միջեւ պատահած անցքերը, այն արխուր ժամանակամիջոցին, երբ ձեր բարեկամը ըլլալու անհանոյ առաւելութիւնը ունէի:

Թիպլիւրս դառն ժպիտով մը արտասանեց այդ բառերը:

—Համառօտակի պիտի դնեմ մեր երբեմնի յարաբերութեանց հանգամանքը:

Ֆիլլպէր անհամբերութեան շարժում մը ըրաւ:

—Օ՜հ, երկար չէ, յարեց Թիպլիւրս: Միայն կ'ուզեմ օգնութեան հասնիլ ձեր յիշողութեան: Զպիտի խօսիմ ձեզի այն վարժարանին վրայ, ուր միասին դասատրակուեցանք, դուք, զաւակը ազնուականի մը, իսկ ես, որդին խեղճ արհեստաւորի մը, հետեւեալ գիրք մը գրաւելու այն ամէն տարբերութիւններ, ուր արժանիքը մեծ դեր կը խաղայ: Իմ արժանիքս մեծ բան մը չէր, որովհետեւ երբ ուսումս աւարտեցի, բաւականացայ հասկնալ պաշտօն մը ստանձնելով վարչութեան մը մէջ: Կորնդացուցած էի հայրս, որ պարտքեր միայն կը թողուր ինծի: Խո՛ղճ հայր, ամէն ջանք ի գործ դրած էր ազատ կրթութեամբ օժտելու համար զիս: Պէտք էր հօրս ձգած պարտքերը վճարէի աշխատութեան եւ զբաղմունքներու շնորհիւ:

—Ահա՛ մեր դարուն մէկ ծաղրելի մեղադրութիւնը, ըսաւ Ֆիլլպէր: Այսօր, ամէնէն տեղեակ արարածն իսկ յատկութիւն ունի իր ազգ տալու այն կրթութիւնը, որ ազատական կը կոչուի: Այդ կործանարար յատկութիւնը ինչ մեկնութիւններ եւ անիմաներ կ'արտադրէ:

—Անշուշտ լաւ բան մը չէ անխոհեմի կերպով շարժիլ այդ մասին, պատասխանեց Դատարկապորտը: Սակայն այդ ազնիւ նախանձաւորութեան շնորհիւ է որ այնքան տաղանդաւոր եւ հանճարի տէր մարդիկ դուրս եկած են ժողովրդեան ընդերքէն, իրր յաղթական քնարգատութիւն մը ազնուականներուն եւ հարուստներուն, որոնց մէջ քիչ չեն ազէտները ու ծնծղաղամիտները:

Դերիոմը բացաւ իր շրթունքը, բայց չպատասխանեց, Թիպլիւրս շարունակեց իր խօսքը:

—Աշխարհի մէջ միակ, ընտանեղուրկ կը թուիք, բայց, վախնամ, լաւ չյիշէք մեր միջեւ պատահած անցքերը, այն արխուր ժամանակամիջոցին, երբ ձեր բարեկամը ըլլալու անհանոյ առաւելութիւնը ունէի:

Թիպլիւրս դառն ժպիտով մը արտասանեց այդ բառերը:

—Համառօտակի պիտի դնեմ մեր երբեմնի յարաբերութեանց հանգամանքը:

Ֆիլլպէր անհամբերութեան շարժում մը ըրաւ:

—Օ՜հ, երկար չէ, յարեց Թիպլիւրս: Միայն կ'ուզեմ օգնութեան հասնիլ ձեր յիշողութեան: Զպիտի խօսիմ ձեզի այն վարժարանին վրայ, ուր միասին դասատրակուեցանք, դուք, զաւակը ազնուականի մը, իսկ ես, որդին խեղճ արհեստաւորի մը, հետեւեալ գիրք մը գրաւելու այն ամէն տարբերութիւններ, ուր արժանիքը մեծ դեր կը խաղայ: Իմ արժանիքս մեծ բան մը չէր, որովհետեւ երբ ուսումս աւարտեցի, բաւականացայ հասկնալ պաշտօն մը ստանձնելով վարչութեան մը մէջ: Կորնդացուցած էի հայրս, որ պարտքեր միայն կը թողուր ինծի: Խո՛ղճ հայր, ամէն ջանք ի գործ դրած էր ազատ կրթութեամբ օժտելու համար զիս: Պէտք էր հօրս ձգած պարտքերը վճարէի աշխատութեան եւ զբաղմունքներու շնորհիւ:

—Ահա՛ մեր դարուն մէկ ծաղրելի մեղադրութիւնը, ըսաւ Ֆիլլպէր: Այսօր, ամէնէն տեղեակ արարածն իսկ յատկութիւն ունի իր ազգ տալու այն կրթութիւնը, որ ազատական կը կոչուի: Այդ կործանարար յատկութիւնը ինչ մեկնութիւններ եւ անիմաներ կ'արտադրէ:

—Անշուշտ լաւ բան մը չէ անխոհեմի կերպով շարժիլ այդ մասին, պատասխանեց Դատարկապորտը: Սակայն այդ ազնիւ նախանձաւորութեան շնորհիւ է որ այնքան տաղանդաւոր եւ հանճարի տէր մարդիկ դուրս եկած են ժողովրդեան ընդերքէն, իրր յաղթական քնարգատութիւն մը ազնուականներուն եւ հարուստներուն, որոնց մէջ քիչ չեն ազէտները ու ծնծղաղամիտները:

Դերիոմը բացաւ իր շրթունքը, բայց չպատասխանեց, Թիպլիւրս շարունակեց իր խօսքը:

—Աշխարհի մէջ միակ, ընտանեղուրկ նոյն իսկ բարեկամ մը չունենալով,— կը խոստովանիմ թէ քիչ մը խրտչող ընտանութեան տէր էի,—կարող մը նախասիրութիւններ ունէի, դրսս ծայրայեղութեան մղած էի: Բանասաեղծութիւնը, որսորդութիւնը եւ ձկնորսութիւնը հանոյք կը պատճառէին ինծի: Կը ժպիտք, պարոն, եւ իրաւունք ունիք, որովհետեւ շատ դէշ ուսանող կը շնորհէ, ինչպէս կը յիշէք անշուշտ: Սակայն, որսորդութեան եւ ձկնորսութեան մէջ շատ յաջողակ էի. երբ արձակուրդ մը ստանայի, Պրեթաներ կ'երթայի խկոյն, հօրս բարեկամներէն ապարտկապան մը մօտ, եւ հոն ձկնորսութիւն կամ որսորդութիւն կ'ընէի, եղանակին համեմատ:

—Այդ ամէնը դիտեմ, պարոն, քանի որ Բարիզի մէջ պատմած էք ինծի, ըսաւ դերիոմը, զսպելով իր յօրանջումը:

—Եթէ կը յիշէք, կարճ կը կապեմ պատմութիւնը: Այդպիսի կեանք մը կը վարէի, երբ օրին մէկը հանդիպեցայ ազգականուհիի մը, որուն երեսը հազիւ տեսած էի մանկութեանս ատեն: Տիկին Թալիոէթ կը կոչուէր եւ աղջիկ մը ունէր...

(Շարունակելի)

ԱՆԱՍԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ

ԽԱՐԲԵՐԴԻ ՄԷՋ

(Շար. երեկի թիւեն եւ վերջ)

Ապաքէն այս մարդիկը նոյն իսկ եթէ կանխապատրաստութիւն չունենային իրենց ստանձնած կրթական գործին, աւելի քան քսանամեայ տեսչական եւ ուսուցչական իրենց պաշտօնավարութիւնով եւ ձեռքերնուն տակ ունեցած զարգացման ու յառաջադիմութեան բազմատեսակ միջոցներով, կը կարծեմ թէ ստացած պիտի ըլլային ցարդ հարկ եղած տեսական ու փորձառական ձեռնհասութիւնը, ըլլալով իրենց պաշտօնին մարդը:

Թերեւս զարմանքով հարցուն թէ, այսպիսի հարկաւորական անձեր ինչո՞ւ մեծ արդիւնք մը ցոյց չեն տար. այսպիսի հարցասէր մը, բացայայտ է թէ, արդիւնքը ոչ թէ գործէն կը դատէ, այլ լրագիրներէն, մինչ իրականութիւնը տարբեր արդիւնք մը կը պարզէ:

Ինչո՞ւ գոնացուցիչ չհամարուի արդիւնքը Սանասարեան վարժարանին, որ 100 շրջանաւարտ արտադրից ցարդ. դրեթէ նոյնչափ մըն ալ թերաւարտ, այսինքն անանք որ մէկ քանի տարի միայն աշակերտելով շրջանաւարտ չեն եղած: Թէ այդ 100 շրջանաւարտները ի՞նչ կ'ընեն, հարց մը որով կը զբաղի միշտ լրագրութիւնը,— անտ պատասխանը.— Այս պահուս մօտ 25 շրջանաւարտ կայ եւրոպական համալսարաններու մէջ, ուսանող զանազան արհեստագիտական ճիւղերու, որոնց մէջ են նաեւ անանք, որոնք աւարտած են եւ պաշտօնի վրայ կը գտնուին հիմա. մէկ քանին Պաղեւի նստեցարաններու մէջ եւ մէկ քանին Ներսիսեան ճարտարարուեստական կեդրոններու մէջ իրր ճարտարագէտ-մեքենագէտ: Կան եւ այնպիսիներ, որոնք ճարտարագէտ-հողագործ են եւ կը պաշտօնավարեն Եգիպտոսի մէջ, Պողոս փաշայի սեպհական ագարակներու մէջ: Այն հանգամանքը նոր արիչն ալ, որ վերջերս Եգիպտոսի մէջ նկարներու ցուցահանդէս մը կազմակերպեց, միայն իր աշխատութիւններով, որոնք գնահատուցան աբժանապէս ինչպէս օտար՝ նոյնպէս եւ մեր մամուլին կողմէն, Սանասարեանցի մըն է, Վրթանէս Մախոխեան: 50 շրջանաւարտներ եւս կրնանք հաշուել, իրենց ծնողներուն գործերով զբաղող, մեծ մասամբ առեւտրական զանազան դաւառական քաղաքներու եւ մէկ քանին ալ Պոլսոյ մէջ: Իսկ մնացեալ 25 շրջանաւարտներէն՝ մօտ մասը ուսուցիչ են դաւառական զանազան քաղաքներու մէջ, յարգուած եւ սիրուած ժողովրդէն. անշուշտ ոչ ուսուցիչներէն: Իսկ մնացեալներն որոշ տեղեկութիւն չունիմ. մէկ քանին Ամերիկա են, մէկ քանին Եգիպտոս կառավարի եւ երկաթագործի գործատուն ունին, ուրիշներ իրենց զբաղմանը խնդի անձանօթ:

Այս է անոր արդիւնքը Սանասարեան վարժարանի. եթէ անհրաժեշտաբար յոգուածագիր կը պահանջուի, յայտնի է թէ թաքուն անունները սակ կան Սանասարեանցիներ, որոնք այդ պակասը կը լրացնեն, թէպէտ յոգուածները չըլլան երբեք վարժարանի մը արդիւնք յատկանշող: Իսկ եթէ անգոհացուցիչ կը համարուի այս արդիւնքը, կը նշանակէ ուրեմն թէ անկեղծ չենք:

Այս ամէն կենսագրական եւ վիճակագրական տեղեկութիւնները մէջ բերինք, ցոյց տալու համար Սանասարեանին խնամական առաւելութիւնները ի դէպ մղման: Եթէ տարբեր անպատեհութիւններ մէջ բերուին, իրր չէզոքացնող, փոխադրութեան պարագային ունենալիք առաւելութեանց, ակներեւ է թէ այդպիսի առարկութիւններ կրնան տեղի տալ լուրջ հերքումներու:

Կրնայ տարակուսել իրր մեծ անպատեհութիւն՝ վարժարանին Սարսարի մէջ չընուելով քաղաքին ունենալիք հեռաւորութիւնը: Սակայն կարծուածին չափ հեռու չէ եւ մէկ ժամէն աւելի չի տեւեր, որով ինքնակալութիւնը ի վիճակի կրնայ ըլլալ վարժարանին սեփական օմնիպիւսներու կանոնաւոր երթեւեկ մը հաստատել ցերեկեայ աշակերտներու համար: Եթէ ենթադրենք գաղթականութեան բերմամբ եւ իր ալ՝ իրր մայր լեզու՝ անգլերէնին ուժ կուտայ, Սանասարեանը կրնայ սա առաւելութիւնը վայելել որ, ոչ միայն անդլերէնն լեզուն իր ծրագրին մէջ ունի արդէն, այլեւ մասնաւորապէս իր դիւաւոր օտար լեզուներն ըլլալով թուրքերէնը եւ գերմաներէնը, պիտի կրնայ կարեւորագոյն դիրքը գրաւել այդ կողմերը, պատրաստելով Պաղտատի երկաթուղիի վարչութեան կարգ պաշտօնեաներ եւ արհեստաւորներ: Եւ երբ ի նկատ առնենք նաեւ Սանասարեանի արհեստական ու արուեստական ճիւղը, այն ատեն դիւրին է եզրակացնել թէ անհերքելիօրէն պիտի չտրի մրցման դաշտին:

Որովհետեւ ակներեւ է թէ օրքան հաղագործ ժողովուրդ ըլլայ Խարբերդցին, կալինցիէն աւելի տարազագործ է, որով միշտ ուրախութեամբ պիտի օգտուի իր արհեստին գիտակից Սանասարեանի հասցուած երկաթագործ, կողպարար, թիթեղագործ, հիւսն, ատաղձագործ, կառագործ շրջանաւարտներէն: Սանասարեան Սարսարի մէջ ընդարձակածաւալ բաներեր հողեր ունենալով՝ Խնամակալութիւնը անշուշտ արհեստական ճիւղին վրայ պիտի աւելցնէ հողագործութիւնն իր մասնաճիւղերով, այգեմշակութիւն, վարդաշուկութիւն, չերամաբուծութիւն. մանաւանդ իր տեղւոյն հողն ու կլիման բարեյաջող են թթենատուներ հաստատելու եւ խոզակ պատրաստելու, հողագործ փոքր ճարտարագէտի մը հսկողութեամբ, որ միանգամայն կրնայ մշակել եւրոպական դրութեամբ տրամադրելի բոլոր հողերը:

Արդ, քանի որ անժխտելի ճշմարտութիւն է թէ դրական, իրական յառաջադիմութիւնը միայն մրցման կառնսի մը վրայ կրնայ ըլլալ, մասնաւորապէս նկատի առնելով վերոյիշեալ առաւելութիւնները, կը բաղձանք որ անդամ մը տեղափոխուի Սանասարեանը եւ երթայ հաստատուիլ իր սեփական շէնքին մէջ, որ աւելի ապահովանք մը պիտի ըլլայ քան դպրոցական շէնք մը, այնքան ձեռնհասօրէն դծուած, որ պատիւ կը բերէ ճարտարապետին, ուր ամէն կերպով ի նկատ առնուած են դիտական վերջին պահանջները եւ ճարտարապետական բոլոր նրբութիւնները: Այո՛, թող մնայ մրցման հասանքին մէջ, եւ այն ատեն ներելի է յուսալ թէ նոր միջավայրը, մրցման նոր ասպարէզը, կենսաբար օդը, եթէ ոչ սառնորակ, դէթ պաղորակ ջուրը, բարեբեր հողը, նոր ուժ, նոր կորով, նոր եռանդ պիտի բերեն վարժարանին պաշտօնեութեան, նոր խանդ, նոր խիղճ աշակերտներուն՝ զրկել անցնելու իրենց մրցակիցները, եւ այս ամէն եւ ու զեռը անշուշտ նոր բարի խորհուրդներ պիտի բերեն Սանասարեան վարժարանին յառաջադիմութեան այնքան անկեղծօրէն ազնիւ եւ օրէն ի բուն աշխատող Խնամակալութեան:

ՍԱՆԱՍԱՐԵԱՆԻ ՆԱԽԿԻՆ ԸՆԹԱՑԱՒԱՐՍ ՄԸ

Երիտասարդ հեղինակ մը թերթօն մը կը ներկայացնէ մեծ օրաթերթի մը անսքնին, ըսելով

—Պարոն, երբեք այնքան յուզիչ վէպ մը չէք հրատարակած: Եւ տոր իբր ապացոյց, անմիջապէս ըսեմ թէ վէպիս հերոսուհին խեղդամահ կը մեռնի, իր սիրահարը կը դաշունահարէ ինքզինքը, իր հայրը շնչահեղձ կը մնայ, իր քոյրը կը խեղդուի, եւ ես, ի վերջոյ, անձնասպան կ'ըլլամ, դլխուս պարպելով հրազէնը:

Դրամ էր ազատ կրթութեամբ օժտելու համար զիս: Պէտք էր հօրս ձգած պարտքերը վճարէի աշխատութեան եւ զբաղմունքներու շնորհիւ:

—Ահա՛ մեր դարուն մէկ ծաղրելի մեղադրութիւնը, ըսաւ Ֆիլլպէր: Այսօր, ամէնէն տեղեակ արարածն իսկ յատկութիւն ունի իր ազգ տալու այն կրթութիւնը, որ ազատական կը կոչուի: Այդ կործանարար յատկութիւնը ինչ մեկնութիւններ եւ անիմաներ կ'արտադրէ:

—Անշուշտ լաւ բան մը չէ անխոհեմի կերպով շարժիլ այդ մասին, պատասխանեց Դատարկապորտը: Սակայն այդ ազնիւ նախանձաւորութեան շնորհիւ է որ այնքան տաղանդաւոր եւ հանճարի տէր մարդիկ դուրս եկած են ժողովրդեան ընդերքէն, իրր յաղթական քնարգատութիւն մը ազնուականներուն եւ հարուստներուն, որոնց մէջ քիչ չեն ազէտները ու ծնծղաղամիտները:

Դերիոմը բացաւ իր շրթունքը, բայց չպատասխանեց, Թիպլիւրս շարունակեց իր խօսքը:

—Աշխարհի մէջ միակ, ընտանեղուրկ նոյն իսկ բարեկամ մը չունենալով,— կը խոստովանիմ թէ քիչ մը խրտչող ընտանութեան տէր էի,—կարող մը նախասիրութիւններ ունէի, դրսս ծայրայեղութեան մղած էի: Բանասաեղծութիւնը, որսորդութիւնը եւ ձկնորսութիւնը հանոյք կը պատճառէին ինծի: Կը ժպիտք, պարոն, եւ իրաւունք ունիք, որովհետեւ շատ դէշ ուսանող կը շնորհէ, ինչպէս կը յիշէք անշուշտ: Սակայն, որսորդութեան եւ ձկնորսութեան մէջ շատ յաջողակ էի. երբ արձակուրդ մը ստանայի, Պրեթաներ կ'երթայի խկոյն, հօրս բարեկամներէն ապարտկապան մը մօտ, եւ հոն ձկնորսութիւն կամ որսորդութիւն կ'ընէի, եղանակին համեմատ:

—Այդ ամէնը դիտեմ, պարոն, քանի որ Բարիզի մէջ պատմած էք ինծի, ըսաւ դերիոմը, զսպելով իր յօրանջումը:

—Եթէ կը յիշէք, կարճ կը կապեմ պատմութիւնը: Այդպիսի կեանք մը կը վարէի, երբ օրին մէկը հանդիպեցայ ազգականուհիի մը, որուն երեսը հազիւ տեսած էի մանկութեանս ատեն: Տիկին Թալիոէթ կը կոչուէր եւ աղջիկ մը ունէր...

(Շարունակելի)

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՆԻՒԹԵՐ

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ՄՈԼԵՌԱՆԴՈՒԹԻՒՆ

Կրօնական մոլեռանդութիւնները դարերու երկար տեւողութեան միջոցին հետզհետէ կը սառակտան քրիստոնէից մէջ: Հոգ չէ թէ դարեր անցած ըլլան, դարձեալ քրիստոնեաներուն մէջ կը յայտնուի անեկա, աւելի բուռն կերպով, լուսանք տեղալու համար հակառակորդ համարուած յարանուանութեան վրայ: Կրօնական մոլեռանդութիւնը՝ այն տեսակ զգացում մըն է որ, երբեք չի մարիր. օրքան ալ որ նոյնը ունեցողները զարգացած ըլլան, դարձեալ կայծ մը կը մնայ անոնց սրտին մէջ: Մենք ընդհանրապէս կը կարծենք թէ քրիստոնեայ մը զարգացնելով կրնայ ջնջած ըլլալ իր մէջէն կրօնական մոլեռանդութիւնը՝ եւ հետեւաբար կրօնական առելութեան այս հմտագումը ունեցողները ընդհանրապէս յուսախար կ'ըլլան: Կրօնական առելութիւնը դարեր կը տեւէ, անոր նախանձը յաղթուիլ չի գտներ երբեք. ասիկա այնքան յայտնի ճշմարտութիւն մըն է որ չեմ կարծեր թէ մէկը հակառակի:

Կրօնական թոքբրիկ կէտ մը, անչնչաբանութիւն մը երկար վէճերու, երկար յուսալներու, երկար կռիւներու պատճառ եղած է. պատմութիւնը յատնական յիշատակարանը պիտի մնայ այն ահարեկիչ սեսարաններուն՝ որոնց հանդիսատես եղած է երբեմն քրիստոնէութիւնը, եւ որոնք երկար տարի խրոխած են մարդկութիւնը: Անշուշտ անոնք որոնք դիտեն հետեւանքը կրօնական վէճերու, արհամարհանքով մը կը նային անոնց վրայ: Այն ժողովուրդը որ իր մէջէն ջնջած է քրիստոնէական մոլեռանդութիւնը, այն ժողովուրդը միայն կրնամ ըսել թէ բարոյականի տէր է. ճշմարիտ եւ կատարեալ բարոյական այ ինքնին կ'նշանակէ զեղեցիկ եւ ազնիւ նկարագիր ու բարի կամեցողութիւն, Կրօնական մոլեռանդութիւնը, ընդհակառակը, ոխակալութիւն կը ծնի, եւ յայտնի է թէ ոխակալութիւնը ինչքան չարիք կը հասցնէ մարդկութեան:

Պատմութեան փոքր ինչ տեղեակ եղող մը պիտի համոզուի ըստ ծեր: Կրօնական մոլեռանդութիւնը քրիստոնեաներուն մէջ այնքան խիստ, այնքան ոխակալ է որ մինչեւ իսկ մեռած մարդիկներէն իր վրէժը լուծել կ'ուզէ. ասոր արդիւնքն չէ՞ միթէ որ եկեղեցին ամէն նոր ձեռնադրուածի նզովել կու տայ կարգ մը մարդիկ որոնք իրենց համոզումներով, իրենց զրուածքներով, իրենց զարգացումով եւ իրենց օգտակար գործերով նշանաւոր եղած են. ձեռնադրուածները կը նզովեն նոյն մարդիկը, առանց դիտնալու թէ ո՛վ են անոնք: Քանի՛ անգամ տեսած եմ մարդիկ որոնք իրենց պիտի չբերնէնքներէն օրն դուրս տուած են, ամէն անգամ որ եղիսկոպոսը ձեռնադրողին կը հարցնէ թէ կը նզովե՞ս այսինչը կամ այնինչը. անոնց մէջ՝ նը-զովուածներուն՝ որքան մեծ մարդիկ կան եւ ձեռնադրուողներուն մէջ՝ որքան ցածեր:

Ամօթի երբեք մի՛ փնտռէք կրօնական մոլեռանդութեամբ պաշարուած քրիստո

—Անգլիոյ սպարապետ Լորտ Ռոպերթս այս իրիկուն, իր բնակարանին մէջ սեղան մը տուաւ Իտալիոյ Վարչապետ մարքէզ Սալիսբուրի, Հրատիրեալներուն մէջ կը նշմարուէին Բորթլանդ դուքսը ու դքսուհին եւ Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարարին կինը։ Լորտ Լանսդաուն տակաւ ըլլալով բացակայ էր։ Վարչապետ Մարքիզը ճանապհորդութիւն մը տրտատնեղով բան.

«Մենք, դերման զինուորներս, գիտենք թէ ո՞րքան դժուարին էր անգլիական բանակին գործը հարաւային Աֆրիկէի մէջ, նաեւ թէ ձեր բանակին ոգիները ու զինուորները այդ գործը կատարեցին՝ երկրին համար մեծ անձնուիրութեամբ եւ քաջութեամբ ու մարդասիրութեամբ։ Մինչ Ես ներսի ինծի բաժակ պարպել Վեհ. թագաւորին եւ անգլիական քաջարի բանակին համար։»

Լորտ Ռոպերթս, պատասխանելով, բանակին անունով շնորհակալութիւն յայտնեց Վարչապետ մարքիզին, ցնոց բաժակ պարպելց ըսելով.— «Ես. Կ. Վեհափառութիւն եւ դերման մեծ բանակին համար, որուն արժանաւոր պետն է Ն. Վեհափառութիւնը։»

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՖՐԻԿԷ

Գերմանիոր Եոհաննէսպուրկի մէջ.—Բարեյոյսի գոպթավայրը.— Թրանսվալի ու Օրանսի կառավարութիւնը.— Լորտ Միլներ.— Հանիերու տուրքը։

Եոհաննէսպուրկ, 22 յունիս.— Գերման գաղթականութիւնը որ մինչեւ հիմա բարեացակամութեամբ խառն չէզոք ընթացքի մը կը հետեւէր Ոգէշնոներուն հանդէպ, հիմա Անգլիացիներուն կողմը կը դառնայ եւ Լոտուսա Լ.ի թագադրութիւնը տօնելու համար յանձնաժողով մը կը կազմէ։ Գերման գաղթականութիւնը, անգլիական լրագիրներուն մէջոցաւ, կը բողոքէ այն գէշ տպաւորութեանը դէմ զոր լաւ տեղեկութիւն չանող գերման մամուլին չափազանց հրատարակութիւնները առաջ բերած են Եոհաննէսպուրգի բրիտանական պատանիներուն վրայ։ Գերման գաղթականութիւնը ի՛ողջունէ նոր կառավարութեան ժամանումը, վասն զի գիտէ թէ անգլիական գրօշը ամէնուն ալ հաւասար իրաւունք՝ու տայ։ Միւս կողմէ, Անգլիացիները ուրախ են այդ բողոքներուն համար, առանց մոռնալու զգացումի այդ արտայայտութեան պատճառները։

Բրեթորիա.—Պոէր քաղաքական մարդերը շատ կը զլացին Բարեյոյսի հիմնական օրէնքին դադարման խնդրով։ Լուի Պոթա, անցեալ օր, կը յայտարարէր թէ իր կարծիքին նայելով Բարեյոյսի հիմնական օրէնքը պէտք է դադրի, ապա թէ ոչ Թարնդաքանը առաջնորդ պիտի ըլլայ նոր գաղթականներու ժողովուրդին դըժգոհ տարրերուն եւ պիտի ջանայ զրգռելու ցեղային հակակրութիւնները։

Գեբբաուն.— Երկու նոր լրագիրներ հակառակ խօսեցան Բարեյոյսի հիմնական օրէնքին դադարման, որով հարաւային Աֆրիկէի բողոքը Թերիներուն թիւը չտրամ կը բարձրանայ։

Բրեթորիա.— Այսօր Բրէթորիայի մէջ կատարուեցաւ այն արարողութիւնը, որով Լորտ Միլներ տանձնեց Թրանսվալի կուսակալութեան պաշտօնը։ Արարողութիւնը տեղի ունեցաւ Թրանսվալի երբեմնի Գերագոյն ժողովարանին մէջ։ Ներկաներուն մէջ որոնք բաղմաթիւ էին, կը նշմարուէին Լիթլթոն զօրավարը եւ Գարթոն զօրավարը, որ Բրէթորիայի ու շրջականերուն զինուորական ընդհանուր հրամանատարն է։ Եոհաննէսպուրգին մեծ բաղմութիւն մը եկած էր ներկայ գտնուելու այդ արարողութեան։ Լորտ Միլներ, վազը, Պլէօմֆոնթեյնի պիտի երթայ, ուր պիտի կատարուի նաեւ Օրանսի գաղթավայրին կուսակալութեան պաշտօնին ըստանձնումը։ Կուլա Ատամս հրամանատարը կուսակալութեան տեղակալի պաշտօնի պիտի վարէ։

Եոհաննէսպուրգ.—Լորտ Միլներ, պատասխանելով մը բանախօսութեանը պատասխանելով, յայտարարեց թէ հանքային տուրքերու եւ ոսկեհանքերու վրայ տուրքը դնելու խնդիրներուն համար, առանց ժողովուրդին խորհրդարանը հարցնելու, չէր դիր բան մը ընել։ Միլներ բացատրեց իր ձեռք առնելիք միջոցները։ Լ. Միլնէրի յայտարարութիւնները մեծ գոհութիւն առաջ բերին հանքերու Սենեակին մէջ։ Ոսկիի տուրքին գումարը 500,000 անգլիական ոսկիի հասցրեր պիտի յատկացուի ոստիկանութեան թաղամասերուն ու ծախքերուն։ Մաքսերը անմիջապէս պիտի փոխուին։ Հիմակահիմա հասցրի վրայ տուրք պիտի չդրուի, բայց երկաթուղիի տակաւցրեալներուն համար անմիջական զեղչ մը յուսալի չէ։ Հանքային տուրքերը ու ոսկեհանքերու վրայ տուրքը դնելու խնդիրներուն համար, առանց ժողովուրդին խորհրդարանը հարցնելու, չէր դիր բան մը ընել։ Միլներ բացատրեց իր ձեռք առնելիք միջոցները։ Լ. Միլնէրի յայտարարութիւնները մեծ գոհութիւն առաջ բերին հանքերու Սենեակին մէջ։ Ոսկիի տուրքին գումարը 500,000 անգլիական ոսկիի հասցրեր պիտի յատկացուի ոստիկանութեան թաղամասերուն ու ծախքերուն։ Մաքսերը անմիջապէս պիտի փոխուին։ Հիմակահիմա հասցրի վրայ տուրք պիտի չդրուի, բայց երկաթուղիի տակաւցրեալներուն համար անմիջական զեղչ մը յուսալի չէ։ Հանքային տուրքերը արձանագրելու ինդիրը կ'ուսումնասիրուի։ սակայն, մինչեւ որ լուծում մը ստանայ, հիմակուան դրութիւնը պիտի դադրեցնի։

ԶԻՆԱԳԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Թիեն Զինի խնդիրը.—Ռուսիոյ ընթացքը.— Ամերիկեան առաջարկութիւնը.—Հրեաները։

Բէրլին, 22 յունիս.— Ռուսիա կը ծանուցանէ թէ կը քաշուի Թիեն-Զինի միջադային վարչութենէն, թէ ակէ վերջը պիտի չմասնակցի՝ Թիեն-Զինը ու չորս կանները Զինացիներուն վերադարձնելու պայմաններուն վրայ կատարուած բանակցութեանց եւ թէ պիտի չմասնակցի որ եւ է ծրագրի՝ որուն նպատակը ըլլայ ըստանալ Զինացիները՝ ընդունելու անգլիական զօրավարին եւ միջազգային զինուորական պետերուն առաջարկած պայմանները՝ իբրեւ նախնական միջոցներ վերադարձումի գործին։ Ռուսիա այդ կերպով չանուոր վերջի մը մէջ կը կենայ, Զինացիներու աչքին առելի ցոյց տալով Անգլիացիները՝ զորս կը ներկայացնէ իբրեւ զլխաւոր պատասխանատու ոճրագործ։ Թիեն-Զինի ոճրագործ կառավարութեան մասնակցութիւն կառավարութեան մասնակցութիւն չունի։ Վերջինս՝ Ռուսիոյ ներկայացուցիչ Վոկաք զօրավարը, շաբաթ օր, Ռուսիա դարձաւ, եւ անոր պաշտօնը թափուր կը մնայ։ Զօրավարը մէկն էր միջազգային այն զինուորական պետերուն որոնք ժամանակին խնդրագրեցին հիմա Ռուսիոյ կողմէ մերժուած պայմանները, մինչդեռ Բէքինի առուս դեսպանն ալ անոր հաւանած էր, օտար ազգութեանց դեսպաններուն կողմէ կատարուած խորհրդակցութեան մը պատուն։ Թիեն-Զինի կառավարութիւնը հիմա կը բաղկանայ միայն Անգլիոյ, Գերմանիոյ, Իտալիոյ ու Ճապոնի ներկայացուցիչներէն։ Այն պարագային, երբ Անգլիա իր ներկայացուցիչը եւ կանչէ, Զինու կառավարութեան ծանուցանելով իր ունեցած մեղադրութիւնը, անշուշտ Իտալիա ու Ճապոն ալ նոյն ընթացքին պիտի հետեւին, քանի որ այդ երկու ազգութիւններուն Զինու նկատմամբ բարեկամական նպատակը քաղաքականութեան կը հետեւին։ Ցիանա, որ Զինու հետ ունեցած իր բոլոր գործերուն մէջ հաստատամտութեամբ ու ազդարարութեամբ վարուեցաւ, եւ որոնք իր ազդեցութիւնը աւելցուցին, մեծ գոհացումով Զինացիներուն, Ռուսիոյ պիտի հետեւի։ Գերմանիա միայն առանձին պիտի մնայ կացութեան հանդէպ, միւս ազգութեանց հակառակութեանը ենթարկուած ըլլալով հանդերձ։

—Մ. Նասոնդաց դեսպան Պ. Քոնկըր այսօր, հեռագիր մը ստացաւ՝ հաստատող իր կառավարութեան կարծիքը՝ մեկնութեանը առթիւ բրոմոքոլի այն մասին որ կը վերաբերի հասուցման վճարումին։ Այդ հեռագիրը այժ կու տայ չնչական ծրագրին, որ կը տրամադրէ թէ ոսկեդրամով եւ վճարման թուականին եղած դրամի տարբերութեան ոսկիին համաձայն վճարուելիք գրաքը իրականին մէջ արծաթի դրամով վճարուելիք գրաքը մը պիտի ըլլայ, առանց նպատակութեան առնելու սակերու եղեւէջը։ Միւս կառավարութիւնները ընտ չեն հաւանիր Ամերիկացիներուն կողմէ տրուած մեկնութեան։ Արծաթի սակին անկումը, թէեւ բան ինքեան կարեւոր, անշնան է երբ բաղդատուի այն անդունդներուն հետ, որոնք Զինացի ժողովուրդին կը դանձուին հասուցման վճարումին համար՝ պէտք եղածէն շատ աւելի։ Տէրութեանց տուեալք հարիւր թաէլին համար չինական պաշտօնատարները երկու հարիւր յիսուն դանձած են ժողովուրդէն։ Անշուշտ տերութեանց ըլլալիք այդ հասուցումը մասարիներուն գործին շատ կու դայ, քանի որ ուզածնուն չափ դրամ կը դանձեն, պատասխանատուութիւնը օտարներուն վրայ թողլով։

Բէրլին.— Կը հաստատուի այն լուրը թէ Հրեաներուն պաշտպանութեան արդիւնած է ընակութիւն հաստատել Մանչուրիոյ մէջ։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Ծերակոյտին մէջ.—Ներքին գործոց նախարարին հարց.— Իտալիոյ ներքին կացութիւնը։

Հռոմ, 22 յունիս.—Իտալիոյ Ծերակոյտին վերջին նիստին մէջ, երբ ներքին գործոց պաշտօնատարին կը մատուցուին զրոյց վիճաբանութիւն կը կատարուէր, նախարար Պ. Ճիոլիթի խիստ կարեւոր ճառ մը արտասանեց, որ երկրին ներքին կացութեանը վրայ նոյն նախարարին նախորդ ճառերէն աւելի պատնաղական էր։ Պ. Ճիոլիթի, պատասխանելով քանի մը Ծերակուտականներու դիտողութեանց ու քննադատութեանց, բաւ թէ նախարարութիւնը պէտք է ջանայ օրէնքներուն անձերի գործադրութեան. յետոյ թուեց Իտալիոյ քաղաքական զանազան կուսակցութիւնները, սկսելով ազատականէն, որ բաւ Պ. Ճիոլիթի, ներկայ հասատատութեանց սահմանին մէջ կը գործէ։ Կարգ մը ծայրայեղ կուսակցութեանց համար ալ յարեց թէ նախարարութիւնը թող պիտի չտայ որ ատոնք իրենց նպատակին հասնին։ Ընկերական կուսակցութեան համար ալ բաւ թէ պատնաղականներն իսկ քիչ մը ընկերվարական են, վասն զի անոնք ալ կը փափաքին որ ազգականներուն վիճակը բարւոքի։ Պ. Ճիոլիթի յայտարարեց թէ օրէնքին ընծայած ամէն միջոցներով պիտի ուշադրի բարեկարգութիւնը միշտ կատարեալ վիճակի մէջ պահելու։ Ծերակուտական Վիթէլէսքի խօսք առաւ եւ բաւ թէ որ եւ է պատնաղական չի կրնար իր քուէն զբաղեցնել կուսակցութեան ներքին քաղաքականութեանը դեմ, ինչպէս պարոնց Պ. Ճիոլիթի։ Յետոյ քուէարկութիւն կատարուելով Ծերակոյտը 16ի դէմ 78 ձայնով ընդունեց ներքին գործոց նախարարութեան եզրակացութիւնը։

ՌՈՒՍԱԿԱՆՈՒ ՍԼԵՆԻԲԱՆ

Անգլիական կազմակերպութիւնը.— Կապտն Վինակ.— «Բիւնարս» Ընկերութեան անգործութիւնը։

Լոնտոն, 21 յունիս.—(Բարիզի Թերթի մը թղթակցէն).—Լիվերպուլ Բոսթ, այսօր, կը յայտարարէ թէ անգլիական Բիւնարս չոգենաւային Ընկերութեան՝ լրիտանական կամ ուրիշ սէնիքայի մը հետ հաւանական յարաբերութեանց խնդիրը կայուն վիճակի մէջ է։ Նոյն Թերթը դիտել կուտայ, սակայն, թէ Լուտուա Լ.ի թագադրութեան առթիւ Բիւնարս Ընկերութեան հրատարակած յիշատակը կը պարունակէ սա տողերը՝ ընկերութեան պատմութեանը վրայ գրուած հատուածի մը մէջ.—«Լուտուա թագաւորին թագադրութեանը առթիւ, այս մեծ ձեռնարկութիւնը իր պատմութեան նոր ու կարեւոր մէկ շրջանին մէջ կը մտնէ»։ Լիվերպուլ Բոսթ կ'ըսէ թէ այդ խօսքերը չատ հրապուրիչ են եւ թէ բացարձակապէս հերքուածէ այն պարագան, որուն համաձայն, Ընկերութիւնը նոր վարչութեան մը տակ մտած ըլլայ, հերքում մը զոր պէտք է ընդունիլ։ Անգլիական թերթը կը յարէ.—«Սա միայն կրնանք ըսել թէ Լիվերպուլ նաւային կարեւոր ուժ մը, որուն հաւանութիւնը անհրաժեշտ է անգլիական չոգենաւային սէնիքա մը կազմելու համար, բոլորովին մէկուսի կը մնայ, վասն զի յոյս չունի թէ այդ կազմակերպութեան մէջ մտնելով փրիւթիւն պիտի դնէ։ Լիվերպուլ քանանական շրջանակներուն մէջ կը հաւատան թէ երկու կամ երկու-քսակէս տարի հարը, արագընթաց չոգենաւերու երթեւեկութիւն մը պիտի սկսի Քանանայի կառավարութեան հովանաւորութեամբ որ առաջին նպատակներ պիտի յատկացնէ այդ չոգենաւերուն։»

ՏԱՐՕՐԻՆԱԿ ՅԱՏԱԿՍԶԵՐ ՄԸ

Մոսկուա.— Բեդերսպուրկի երկաթուղիին.—Նիֆոլա Ա. կայսր եւ իր ճարտարագիտները.— Քոնսթանթին մեծ դուքսը։

Բարիզ, 22 յունիս.— Հաղորդակցութեանց մեծ ճամբաները, ինչպէս են անդրծովեան եւ անդրեսիրերեան երկաթուղիները, չենուած են կամ կը շինուին հմուտ ճարտարագէտներու կողմէ, բայց Բեդերսպուրգի–Մոսկուայի երկաթուղիի դիծին ծագումը բոլորովին տարբեր պայմաններու մէջ կատարուեցաւ։ Երբ խնդիրը եղաւ այդ դիծին շինութիւնը, մասնագէտները Նիքոլա Ա.ի ներկայացուցին յատակագիծներ որոնք չատ մը մտուտ ծռապատ ճամբաներ կը պարունակէին անյարմար տեղերէ խոյս տալու եւ աւելի կարեւոր տեղերէ անցնելու համար։ Նիքոլա Ա. ուշադրութեամբ մտիկ ընելէ ետքը ճարտարագէտներուն առած բացատրութիւնները, քանակ մը ու գրիչ մը առաւ եւ Բեդերսպուրգի ու Մոսկուայի մէջտեղը ուղիղ դիծ մը քաշելով բաւ.— «Այս է հետեւելիք յատակագիծը»։ Կայսեր այդ կամքը կէս առ կէս գործադրուեցաւ։ Աշխարհագրութեան քարտէսին վրայ ակնարկ մը նետել բաւական է, հասկնալու համար դժուարութիւնները։ Ամերիկեան թերթը կ'ենթադրէ որ Մաթիու եւ Ռոպերթ եղբայրները այն անձերն են, որոնք Բրատֆորտի հօրեղբօրորդիները կը կոչուէին Իսմէրէներուն կողմէ եւ որոնք կ'ըլլային մեծ ժառանգութեան խնդրին մէջ։

—Էնթրանսիթան Վ... սառորդութիւնը կրող երկու տարի առաջ դրուած նամակ մը կը հրատարակէ։ Այդ նամակով հաւանաբար տեղեկութիւն կ'ուզուի Մարի Տորնեսթի հետ ամուսնանալու համար։ Նամակագիրը որոշապէս կ'ըսէ թէ այն տանն ո՛չ մէկին համար գաղտնիք մն էր միլիոնատերուն չգոյութիւնը։ Նամակին հեղինակը սա կարծիքը կը յայտնէ.— Այս խումբը թիարանին մէջ պիտի վերջանէ իր կեանքը։ Կրնայ տեւել տարիա որչափ որ տանն կ'տարին Բ... եւ ընկ.։ Այդ մասին Պ. Վ.ի խօսած է Պ... ի... Հարցանելիք դատաւորները գիտէն տէն բան։ Նամակին մէջ նաեւ բաւած է թէ այդ ծանուցումը խարդախութիւնը կազմակերպուած է Ֆրէտերիքը Իսմէրէի կողմէ եւ որուն աշխատիկ եղած են պետական մարդիկ եւ դատաւորներ։ Կոդուա ալ կ'ըսէ թէ երբ առաջին անգամ, 1889ին, Իսմէրէ գործը խորհրդարանին առջեւ հանուեցաւ, Պ. Բէլֆանի կողմէ պաշտպանուեցաւ, որ հիմա նախարար է։

—Իսմէրէի ընտանիքին նեարներու վճառումը մինչեւ հիմա, 1,281,490 ֆր. արտադրեց, այսինքն 300,000 ֆրանք աւելի ենթադրուածէն։ Կը ծանուցուի թէ Իսմէրէներու զրօսանաբը Բարիզ բերուելով մօտերս պիտի ծախսի 5000 ֆրանքի։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Զինաւորական գայթակղութիւն Ռուսիոյ մէջ.— Երեսուն Զինակցութեան դաշնագրին ստորագրութիւնը.— Հրեաները ռուսական բանակին մէջ։

Բոլթավայի մէջ, Զինաւորական Խորհուրդի մը առջեւ պիտի դատուին հանցանքին զինաւորական կառավարչը եւ 37 սպայ, որոնք ամբաստանուած են թէ պարգեւներ առած են, զինաւորական ծառայութենէն զերծ կացուցանելու համար նոր դրուած զինուորները։ Բանտերու վիճակը պիտի լուսին։

—Նոյն Ցիայն Բրեսն կ'իմանայ թէ Երբեակ Զինակցութեան դաշնագիրները պիտի ստորագրուին մօտերս։ Այս լուրը հաստատութիւն կը գտնէ լատուեզեան շրջանակներու մէջ, որոնք կը կարծեն թէ ամուսնութիւնը առաջ պիտի տարադրուի։

—Ռուսական Վոլանթա Նասիոնալա էն–պաշտօնական լրագիրը կը հերքէ այն անձնութիւնները ու չավանցութիւնները, որոնք կը տեսնուին նոր հրատարակած տեղարկի մը մէջ, որուն համաձայն, 25,000 Հրեայ կայ ռուսական բանակին մէջ, այսինքն %ին 50։ Ռուսական թերթը պաշտօնական թիւեր կը հրատարակէ, որոնք ցոյց կուտան թէ 2939 Հրեայ միայն կը ծառայեն ռուսական բանակին մէջ, այսինքն 100ին 4 ½։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Ս.ՔԴ.—5% մաքսային փոխատուութեան Օսմ.պարատիրոդիները ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ այդ թուղթերուն թիւ 20 կարտնները, որոնց պայմանաժամը 1896 Յուլիսին լրացած է, եթէ մինչեւ Յունիս 30/13 յուլիս չներկայացուին դանձուելու համար, ջնջուած պիտի նկատուին։

19 Յունիս 1902 5—10

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Իտալի երկրորդ ատիճան տրուեցաւ Նէֆիսի կառավարչէ Սէյլիտ Թալիպ փաշայի եղբօրը՝ Եուսուֆ պէյի եւ հրաշալագործութիւն Հաշիմ պէյի։

—Դրրդ-թիրիսի գաւառին ալեֆիներխանէի պաշտօնեայ կարգուեցաւ Գոնտրայի Նահանգին կենդրոնին Տէֆթիրխանէի պաշտօնեայ Թէվֆիզ էֆ.։

—Թոփխանէի դատարանին նախագահ անուանուեցաւ Դարամ Փաշայի դատարանին նախագահ Մէհմէտ Բրիֆաթ էֆ.։ որուն յաջորդեց Թոփխանէի դատարանին նախագահ Լուսիէր Լութֆի էֆ.։

—Բժշկական վարժարանին ներքին անօթին անուանուեցաւ զինուորական երկրորդական վարժարանին լեզուի ուսուցիչներէն Մեղանթիզ զորքերու հանգարակա Հաշիմ էֆ.։ որուն դերը զինդարակաւորութեան տարեան արուեցաւ։

—Առաջին կարգի Օսմանիէ պատուանշան արուեցաւ Նէֆիսի կառավարչէ Սէյլիտ Թալիպ փաշայի եւ ջլատատարներու հիւանդանոցին բժշկապետ Քասթրո էֆ.ի։ Առաջին կարգի Մէճիտիէ Պէրութի երեւելիներէն Նէֆիսլ Եուսուֆ Սաբրաբ պէյի։ Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ Սոխրի (եէմէն) հրամանատար Եուսուֆ փաշայի։ Զորրորդ կարգի Մէճիտիէ մանհարարձ վարիներու Ընկերութեան առաջին քնիչ Պ. Լոմոն Բանէքչի։

—Առաջին կարգի Շէֆգաթի՝ Նէֆիսի կառավարչէ Սէյլիտ Թալիպ փաշայի մօրը։ Երկրորդ կարգի Շէֆգաթի՝ ընդհանուր առողջապահութեան քնիչ Պոնկովսքի փաշայի աղջկանը։

—Հիմնդի երկաթուղիին ոսկի չքադրամը՝ Գիլսի վանական Իսմիլէճէպարա Սայիտ էֆ.ի։

—Լիգաթիի ոսկի չքադրամ՝ Նէֆիսի կառավարչէ Սէյլիտ Թալիպ փաշայի հօրը Պասրայի Նադիպ Սէյլիտ Բէֆիպ էֆ.ի։

—Արմեռոտի չքադրամ կայս. պալատան Ջրանկրատկու հաղարպետ Թալիլ Նուսուհի էֆ.ի, Ջրանի Նորոդիչ կարապետ աղայի եւ Ջրանի երկրագործ Լեւոն աղայի։

ԱՆԳԼԻՈՅ Լուտուա Լ. թագաւորը, հեռագիր մը ուղղելով Վեհ. Սուլթանին, շնորհակալութիւն յայտնեց կայս. այն հոգածութեան համար, որով հեռագրով որպիսութիւնը հարցնել բարեհաճած էր։

—Ինչպէս յայտնի է, Լուտուա Լ.ի թագադրութիւնը հիւանդութեանը պատճառով յետաձգում ըլլալով, միւս պատուիրակութեանց պէս ոսմ. պատուիրակութիւնն ալ, երբեկ իրիկուն, հեռագրով հրաման ստացաւ Կ. Պոլիս դառնալու։

—Յունաց Պարիզեցի քաղաքական փոխանորդը, գիւանապետ Թանթալիոսիս էֆ.ի հետ, երեկ Անգլիոյ դեսպանատունը գնաց եւ հաղորդեց դեսպանատան գործակատարին թէ Տ. Եւաքիմ Մ. Պարիզորը մաղթանքներ կ'ընէ Լուտուա թագաւորին առաջնութեանը համար։

ՏԵՍԱԿՈՅԹԻՒՆ.— Առեւտրական եւ նաւարկութեան չենութեանց նախարարը, երեկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ Մեծ-Եպարքոսին հետ։

ՍԵՊՀԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ իրաւունքի մասին Սէյլանիի կուսակալութիւնը սա չբրջարերանը ուղղեց իր իրաւասութեանը ենթարկուած դատաւորներուն ու դատաւորներուն.

«Վարդ մը թղթակցութիւններէ եւ ազերսագիրներէ հակակուած է որ այլ եւ այլ անձեր կ'ուզեն արձիլն հոդերուն ու կալուածին ստանգութիւն ընել, եւ թէ այդ առթիւ եղած գիտմիներուն կառավարման պաշտօնեաներէն ոմանք կը պատասխանեն թէ պէտք է զատարանի դիմել, մինչդեռ այդ խնդիրը կը վերաբերի սեպհականութեան իրաւունքի, որուն տիրոջմէն պաշտպանութիւնը չեղրնի Վեհ. Սուլթանին անհրաժեշտ է, եւ կառավարութեան ձեռնասութիւնը ու իրաւասութիւնը, ինչ որ կարեւոր է։ Ոմանց գիտութեան առարկայ եղած կալուածի մը կամ հողի մը նկատմամբ երկու կողմին ձեռքը եթէ պատասխան կալուածագիր մը եւ կամ վարձի տալու եւ վարձելու առթիւ պայմանագրութիւն մը կայ, այդ տեսակ վէճերու կարգադրութիւնը, ըստ օրինի, Սալիէի դատարաններուն յանձնուած է, որով վարչական տեսակէտով միջամտութիւն չի կրնար ըլլալ, բայց պաշտօնական կալուածագիր մը եւ կամ ը՛գտնելի վաւերագիր մը չունեցող անձ մը երբ մի միայն խօսքով ուրիշին կալուածը կամ հողը դրաւել ուզէ, պէտք է անոր ստանգութիւնը արդիլել վարչական կարգադրութեամբ, պայմանով որ եթէ փաստ, կարենայ դատարանի դիմել։ Եթէ կալուած մը կամ հող մը առանց սեպհականութեան իրաւունքի դրաւուած ըլլայ, այդ անձը պէտք է անմիջապէս դուրս հանել եւ կալուածը կամ հողը յանձնել անոր որ իր սեպհականութիւնը հաստատող վաւերական պաշտօնագիր մը ունի ձեռքը։ Այդ առթիւ եթէ բանութիւն գործուած ըլլայ, հեղինակները պէտք է խիստ ձեռքակալել եւ դատական պաշտօնեաներուն յանձնել՝ օրէնքին արամադրութիւնները գործադրելու համար։ Ներքին գործոց նախարարութիւնը 1317 նոյեմբեր 5 թուականով եւ 137 թուականով պաշտօնագրով մը հաղորդած էր պետական Խորհուրդին մէկ որոշումը արուած Այսրնի կուսակալութեան մէկ գրութիւնը վրայ, որով կը խնդրէր կանոն մը հատատել սեպհականութեան իրաւունքը պահելու մասին։ Պետական Խորհուրդը որոշած է որ անչարժ կալուածներուն սեպհականութեան վերաբերեալ կալուածագիրները, մինչեւ որ դատարանի վճռով անոնց վաւերականութիւնը չջնջուի, զորձադրելի են, ինչպէս նաեւ անոնց պարունակած արամադրութիւնները ու պայմանները։ Հետեւաբար պէտք է վերոյիշեալ որոշման համաձայն գործելով, ամէն ջանք ընել կալուածատէրերու սեպհականութեան իրաւունքը պաշտպանելու համար, եւ ասոր հակառակ իրողութիւններու պատճառ չտալ։»

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏԷԶԻ վարչութեան առաջին եռամսեայ գործառնութեանց արդիւնքին մէջ յայտնի կայ բարգաւաճում մը ունեցեալ տարուան նոյն շրջանին։ Արդարեւ թոգեալ հասոյթները, ծխախոտի տարանորդը եւ Ռէյտիին կողմէ հասուցուելիք տարեկան 750,000 ոսկիին մէկ քառորդը, դատարաններու ծախքերը զեղչուելէ ետքը, արտադրած են 467,000 ոսկի, մինչդեռ անցեալ տարի միեւնոյն եռամսեայ այդ հասոյթը 449,000 ոսկի էր, որով այս տարի 18,000 ոսկիի յաւելում կայ։ Միւս կողմէ վարչական ծախքերէն ալ 5,000 ոսկի նուազած է, որով նոյն յաւելումը կը բարձրանայ 23,000 ոսկիի։ Այդ արդիւնքները համեմատաբար կրնան խիստ գոհացուցիչ նկատուիլ եւ այս կայ թէ առելի բարւոքին, վասն զի հունձքերը նպաստաւոր վիճակի մէջ կ'երեւան։ Արդարեւ թէ Բուլղարիի, ուր քաղը արդէն սկսած է, թէ Անատոլուի եւ թէ Սուրիոյ մեծ մասին մէջ հունձքերը արտասովոր առատութիւն մը պիտի ունենան։ Սա պարագան ալ կայ թէ Հանրային Պարտքի վարչութիւնը վստահ է գանձելու Արեւելեան Բումելիի տուրքին յանձնելայ մասերը որոնք 5,997,000 ֆր.ի կը հասնին։ առոր վճարումը երաշխաւորած է Պուլկարիոյ կողմէ Բարիզի մէջ կնքուած 106 միլիոն ֆր.ի փոխառութեան պայմանագրութեանը մէջ։ Այդ փոխառութեամբ Պուլկարիա պիտի կրնայ ապագային աւելի կանոնաւորապէս վճարել Արեւելեան Բումելիի տուրքը։ Վերջապէս պարագաներէն կարելի է յուսալ որ ներկայ տարեշրջանին արդիւնքը անչուշտ չատ աւելի պիտի ըլլայ նախորդ տարիներէն եւ (եթէ չսնցնի՝ալ) հաւասար պիտի ըլլայ 1316ի (1900–1901) տարեշրջանին։ Արդէն ուրիշ կերպով ալ չի կրնար ըլլալ այն տեսակ վարչական խորհուրդով մը որ անվիճելի տաղանդով մը կը յանձնանէ Հանրային Պարտքի վարչութեան թողուած հասոյթները։ Նաեւ անոնք զորս կայս կառավարութիւնը նոյն վարչութեան կը վստահի, մեծապէս գոհ մնալով արդիւնքէն։

ՊԱՐՍԻՑ դեսպան իշխան Միրզա Բիզա խան, ինչպէս ծանուցինք, երէկ կ. Պոլիս ժամանեց Արեւելեան Ճեպընթացով։ Վեհ. Սուլթանին կողմէ Թարեֆէի պարգեւատու Զալիպ պէյ եւ Բ. Դրան կողմէ ալ Մեծ-Եպարքոսին ու պրաքին գործոց նախարարին Թաղ հանեցեր Սրբէֆէի կայարանը երթալով ցարի գալուստը նոր թեցին։ Ներկայ էին նաեւ դեսպանատան ու հիւպատոսարանին պաշտօնեաները եւ պարսկի գաղթականութեան երեւելիները։

ԲՐՈՒԹԷ զինուորական պատուոգրութիւն մը կնքուած էր, Նորոդուելիք օսմ.ուն մարտանաւերուն յատուկ 208 արագաշարաւած թնդանօթներու չինութեանը համար։ Զինուորական ծանուցած ըլլալով որ այդ թնդանօթներու պատրաստութիւնը պիտի սկսի, նաւային հաղարապետ Անէյտ պէյ Լոնտոն պիտի երթայ չինութեանց վրայ հսկելու։

ԻԶՄԻՐԷՆ կը գրեն թէ առեւտրական հրապարակը գոհացուցիչ է։ Նոր հունձքին բերքերը հետզհետէ Իզմիր կը հասնին։ Վերջին չորեքշաբթի կարեւոր գործեր եղած են ոսիիոնի, բակլայի, գարիի եւ խաչաձի վրայ։ ամէնքն ալ նոր բերք,

ԼԷՏԻ ՀՈՒԱՅԹ, կ. Պոլսոյ անգլիական նախկին դեսպան Սըր Ռիչիէյ Հուայթի այրին, յունիս 13ին (Ն. Տ.) մեռաւ Լոնտոնի մէջ։ Սըր Ռիչիէյ Հուայթ 1891ին մեռած է։

ԵՒԻՊՏՈՍԻ մէջ, առջի օրը, ժանտախտ դէպք ու մահ չէ պատահած։

ԿԻՊՐՈՍԷՆ կը գրեն թէ Վէնիւսը ներկայացնող արձանի մը վերի մասը գրասնուած է դիւզացիի մը կողմէ Ամպէլիքոնի չրջակայ գաչտէ մը։ Սալտէի հին քաղաքին մօտ։ Այդ արձանը որ մարմարէ է, երկու ոտք ուշ մնա բարձրութիւն ունի։ Սրունգները ու թեւերը կտրած են։ Վէնիւս մերկ է, ոտքի վրայ կեցած եւ քիչ մը դէպի ձախ ծռած։ Մազերը երկու հիւսկով կապուած են ճակատին վրայ։ Կենթադրուի թէ Բրաքսիթէլ արձանագործին գործերուն նմանութիւնը եղած ըլլայ։

ՍԿԻԹԻՊՆԷՆ կը գրեն թէ Վենիւսը ներկայացնող արձանի մը վերի մասը գրասնուած է դիւզացիի մը կողմէ Ամպէլիքոնի չրջակայ գաչտէ մը։ Սալտէի հին քաղաքին մօտ։ Այդ արձանը որ մարմարէ է, երկու ոտք ուշ մնա բարձրութիւն ունի։ Սրունգները ու թեւերը կտրած են։ Վէնիւս մերկ է, ոտքի վրայ կեցած եւ քիչ մը դէպի ձախ ծռած։ Մազերը երկու հիւսկով կապուած են ճակատին վրայ։ Կենթադրուի թէ Բրաքսիթէլ արձանագործին գործերուն նմանութիւնը եղած ըլլայ։

ՍԿԻԹԻՊՆԷՆ կը գրեն թէ՝ կ'ըսէ Մոնիդեսո, յունիս 5/18ին փոթորիկ ծագեր եւ ընդարձակ խոշորութեամբ կարկուտ տեղացեր է, մեծ վնաս հասցնելով պտղատու ծառերուն։ Բանի մը տարածաներ փլեր են։

ԱՌԵՒՏՐԱՅԱՆ ԼՈՒՐԵՐ.— Բամբակի գինը բարձրացաւ։

—Մարսիլիոյ մէջ հաւկիթի գիները իջան։

—Սուսամի գիները վրայ դրին։

ՄԱՆԱՍԴՐԻՆ կը գրեն թէ Քարտան Շարլանա անուն նշանաւոր աւազակը որ ժամանակէ մը ի վեր կ'ասպատակէր, ողջ ձերբակալուեր է։ Երկու ընկերներն ալ ապանուեր են։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.— Սըվազէն կը հեռագրեն չորեքշաբթի օրուան թուականով.— Ամասիոյ կառավարիչը կը հեռագրէ թէ այսօր, առտուան դէմ ժամ 7.35ին Լատիքի մէջ արեւելքէն արեւմուտք երկրաշարժի զարուոր ցնցում մը զգացուեր է՝ տասը երկվարկեանի չափ։ հինգ վայրկեան վերջն ալ աւելի թեթեւ ցնցում մը

պատահեր է։ Բարեբաղդաբար մարդու կորուստ չէ պատահեր։ Կուսակալութիւնը պատասխանեցով, ծանոյց չուսով քննել փլչելու վտանգ սպառնացող պատերը ու չէնքերը եւ արկածի պատճառ չտալ։

—Գասթէյնիի Թաշքէօբրի գաւառակին մէջ, չորեքշաբթի առտու, ժամ 7.40ին երկրաշարժի թեթեւ ցնցում մը զգացուեր է։

ԲԵՐԱՑԻ Մահաբ թաղին մէջ կոչկակար Եորկիի համար հատատուած ըլլայով որ առանց վկայականի բժշկութիւն կ'ընէ եւ ափրոդիտեան ախտի համար դեղ կուտայ, ձեռնհաս պաշտօնեաները անոր տունը խուզարկեցին ու դեղեր եւ այլն գտան։ Գրուեցաւ ոստիկանութեան նախարարութեան՝ արգիլել այդ անձը նոյն զբաղումը չարունակելէ եւ երաշխաւորութեան տակ առնել զայն։ Նաեւ գրուեցաւ դատական նախարարութեան՝ անոր մասին հարկ եղած օրինական գործողութիւնները կատարել։

ՍԼԻԱՆԻԿԻ երկրագործական Համիտիէ վարժարանին մէջ հատատուած չերամատան ու կաթնարանին բացումը կատարուեր է մեծ հանդէսով։

ԱՐՄՏԻՐԻ ՍԱԿԱՐԱՆ. — Պետական Խորհուրդը ծանուցած էր առեւտրական ու հանրօգուտ չինութեանց նախարարութեան՝ քննել ու տեղեկագրել Կ. Պոլսոյ մէջ հատատուելիք արմտիքի սակարանին կանոնագիրը ու առնուելիք վարձքերուն սակացոյցը։ Նոյն նախարարութիւնը խնդիրը յանձնեց Կ. Պոլսոյ առեւտրական Սենեակին որ հարկ եղած քննութիւնը կատարեց ու արդիւնքը տեղեկագրեց։ Նախարարութիւնն ալ կանոնագիրը, սակացոյցը ու տեղեկագիրը յանձնեց պետական Խորհուրդին։

ԲԺՇԿԿԱԿԱՆ վարժարանին քաղաքային ճիւղէն, այս տարի, քսաներկու ուսանողներ վկայական պիտի ստանան, որոնց տասնչինգը աւարտած են «տոքթորա»ի վերջին քննութիւնները։ Առանց տասը խլամ են, մէկը քաղդէացի, մէկը յոյն եւ երեքն ալ հրեայ։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ նախարարութիւնը գրեց բոլոր նահանգները՝ տեղեկագրել այս տարուան հունձքերուն վիճակը։

ՏԻՐԻՒՆԿ ՓԱՇԱ, որ Գասթէմունիի նահանգը կը գտնուէր ափրոդիտեան ախտին նկատմամբ հարկ եղած միջոցները ձեռք առնելու համար, Ատաբազար գացեր եւ անկէ ալ Պիլէճիք ուղեւորեր է։

ՍԱՄՍՈՆԻ մէջ երեքշաբթի գիշեր ժամ 7.55ին երկրաշարժի բաւական զօրաւոր ցնցում մը զգացուեր է՝ վեց երկվայրկեանի չափ։ Զարշամպայի մէջ ժամ 8ին եւ Սինոպի մէջ ալ ժամ 7ուէքսին երկու անգամ ցնցումներ զգացուեր են։

ՊՐՈՒՍԱՑԻՆ կը գրեն թէ Տէրվիշ աղուն աւազակ մը որ ժամանակ մը ի վեր կ'ասպատակէր, ձերբակալուեր ու դատական պաշտօնեաներուն յանձնուեր է։

ՎԻՏԻՆի մէջ տեղացած կարկուտներէն հունձքերը մեծապէս վնասուեր են, չատ տեղեր հունձքերը բոլորովին փճացեր են։

ՄԵՂՐ.—Կ'ենթադրուի թէ մեղրի բերքը, այս տարի, չատ առատ պիտի ըլլայ Պուլկարիոյ մէջ։

ՄԱՆԱՍԹԷՐԻ կուսակալութեան թարգման կարգուեցաւ Եոնուս Շիհապ էֆ.։

ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ նախագահ Սայիտ փաշա տակաւին ապաքինած չըլլալով, երէկ ալ չկրցաւ իր պաշտօնատեղին երթալ։

ՍԷԼԱՆԻԿի կուսակալ Հասան Թէֆիք փաշա, որ Սէրէզ գացած էր, նահանգին կերդրոնը վերադարձեր է։ Ն. Վոսթիթիանը Սէրէզի մէջ ներկայ գտնուեր է զօրահանդէսի մը։

ՍՊԱՐԱՊԵՏԻ ԴՐԱՆ ընդհանուր պիտոյքի ճիւղին նախագահ Ահմէտ Ագիֆի փաշա, այսօր, Բարլասա կ'ուղեւորի երկու ամսուան արձակուրդով։

ԱՐՄՏԻՐԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ.—Առջի օրը Անատոլէն բերուած բոլոր ցորեղենները ծախուեցան։ Ամէնէն աւելի խնդրանք կայ սպիտակ ցորենի առաջին տեսակին համար։ Կակուղ ցորենի գինն է տեսակին համաձայն 9½–10½ ղրուշ լիպրայէն վար եւ կարծր ցորենը 30–32½ փարա։

ՊԱՊԱԿԱՆ նուրբակ մոնսէնիէօր Պոնէթի որ ժամանակ մը ի վեր հիւանդ էր, ապաքինեցաւ։

ԹԷՐԱՆԷի մէջ շինուող Խիւսալեեֆիկեար յիսաւորակը Վեհ. Սուլթանին դահակալութեան տարեդարձին օրը ծովը պիտի իջուցուի։ Այդ մարտանաւը Բրուսի թնդանօթներով պիտի սպառազինուի։

ԱՆԱՏՈԼԻի երկաթուղիներու տնօրէն Պ. Հիւկնէն, երէկ, տեսակցութիւն մը ունեցաւ առեւտրական ու հանրօգուտ չինութեանց նախարարին հետ։

ԴՈՆԵԱՑԻ նահանգին տէֆթէրտար Պէհէյտին պէյ Կ. Պոլիս եկաւ արձակուրդով։

ՆԻՐ ԾՐԱԳԻՐ.—Հալէպի տուրքերու վարչութեան նախագահ պաշտօնեաներէն Մկրտիչ Հիլմի էֆ. մարդահամարի կանոնագրին նկատմամբ վեց յօդուածէ բաղկացած ծրագիր մը մատոյց Մեծ-Եպարքոսին։

ԱՆԶՈՒԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ.—Պոլսոյ Գոճա Մուսթաֆա Փաշա թաղին երրորդ մուխթար Ճէվտէթ էֆ.ի դիակը, առջի օրը, գտնուեցաւ Բեազըսանէէն։ Այդ անձը կիրակի օրուընէ ի վեր բացակայ էր. տունէն մեկնելէ առաջ ըսած էր թէ Էյուպ կ'երթայ։ Ճէվտէթ էֆ. չքաւորութեան հետեւանքով անձնասպան եղած է։

ՊՂՃՐՈՂԻ բացերը, առջի իրիկունը, մաղնուած մը առաջուան պարզած կ'երթար, երբ հովին սաստկութենէն առաջուան դարձաւ եւ զարնուեցաւ Մէհմէտ անուն նաւաղին որ ծովը ինկաւ ու խեղդուեցաւ։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ առեւանը տասնչինգ տարուան ատեանակիր աշխատութեան դատապարտեց Ռէֆիի դէպ մը՝ Բէֆէպ անուն որ անցեալ փետրուար 10ի դիշերը Բէնտիքի մէջ ծխախոտի մաքսանենգ Հագդէն սպանած էր։

ԱԲԹԱՁԱՐԻ կողմը, երէկ, Էսմէր անուն ներկարար մը տան մը վրայ աշխատած ատեն, դիպուածով վար ինկաւ եւ ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։

ԿԵՂԾ ԲԱՂԱՔԱՒԱՐԹՈՒԹԻՒՆը չատ մը յոռի արդիւնքներ տուաւ, որոնց ամէնէն վնասակարն ու անացերն է ջղային հիւանդութիւնը։ Այսօր ամէն մարդ՝ տարբեր ձեւերու տակ՝ ենթակայ է ջղային հիւանդութեանց ու եւ է տեսակին. փափկակազմ կիներ մանաւանդ՝ բնաւ դերծ չեն անկէ։ Դիւրագրգռութիւն, անքնութիւն, կէս գլխու ցաւ, սրտի փափսուում, մարելիք, քնաշրջիկութիւն, իսթերի, սիաթիֆ եւն. եւն. արդիւնք են ջղային հիւանդութեանց, զորս հիմնապէս եւ ապահով կերպով կը բուժէ ՎԱԼԷՐԻԵԱՆԱՔ ՏԸ ԲԻԷՌԼՕ անուն դեղը, որ կը ծախուի ամէն տեղ։

ԿՈՐՍՈՒԱԾ ՏՂԵԿ ՄԸ.—Հինգ տարեկան զաւակ՝ Բաղէպ՝ ուրբաթ օրը, Ուն Գարանի կողմը գտնուող մեր տունէն մեկնելով մինչեւ հիմա երեւան չէ եղած։ Ուստի կը խնդրուի որ զինքը գտնողը բերէ մեր տունը յանձնէ, եւ որուն փոխարէն գոհ պիտի թողուի։

Բ. Դրան եւ պաշտօնատուներու ոստիկանական Բ. Բօմիսեր

ՆԱԶԻՖ

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ա.ԶԴ.— Օսմ. Հանր. Պարտքի վարչութիւնը կը ծանուցանէ այգեգործներուն թէ որոշած է իրենց տրամադրութեան տակ դնել զուտ եւ ընտիր էկօզթաշը (սիւփերֆոսֆատ քիւիլզ), կուտալու համար որթատունկերու միւիտու հիւանդութեան դէմ, եւ այդ էնները զերծ պահելու համար նախորդ տարիներու մէջ ենթարկուած վնասներէն։ Այս նպատակաւ մեր թղթատարներ հատատուած են բոլոր ճիւղերուն եւ մասնաճիւղերուն մէջ։ Պաշտօնեաները՝ ուղղուելու պիտի կրնան տալ պէտք եղած քանակութեամբ էկօզթաշի եւ ձարձաղի գործի (բիւլվերիզասիօր)։

Կ'խնդանք թէ նախազգուշութիւններ ձեռք չառնուելուն հետեւանքով, Ֆրանսայի այգեգործական չատ կեդրոններու մէջ միլիոնաւոր հիւանդութիւնը ճարակած է։ Ժամանակը եղած է հիմա. հարկ է անյապաղ պէտք եղած դեղ ու դարմանումը ընել որթատունկերուն. հակառակ պարագային, հիւանդութիւնը պիտի ջնջէ այգիի բոլոր հունձքը, ինչպէս եղաւ անցեալ տարի։ Հիւանդութիւնը որթատունկի տերեւներու վրայ երեւնալու պահուն չէ որ պէտք է դիմել էկօզթաշին, որովհետեւ այդ վայրկեանին չատ ուշ է արդէն։ Պէտք է հիւանդութիւնը կանխել, արգիլել անոր ծագումը, մեր յանձնարարած միջոցով։ Որթատունկերուն վրայ ծծումը եւ էկօզթաշի ընելով միայն կարելի է վսասն ըլլալ խաղողի գոհացուցիչ հունձքի մը։ Բայց հարկ կը համարինք հոս պնդել թէ ծծմբելուն, ինչպէս նաեւ էկօզթաշի ընելուն արդիւնքները միեւնոյնը չեն։ Ծծմբելը՝ միլիոնին դէմ չի պահպաներ որթատունկը։ Երկու դարմանումները միանգամայն պէտք է ընել, որպէսզի հիւանդութենէ պահպանելու համար։ Եթէ այս երկու գործողութիւնները միեւնոյն ժամանակ պատահին, նախ եւ առաջ էկօզթաշին պէտք է ընել, եւ յետոյ ծծմբելու է, երկու երեք օր միջոց տալով։

Առաջ կը բերենք էկօզթաշի դարմանումը ընելու եղանակը.— Հարիւր օխա ջուրի մէջ պէտք է հալեցնել երկու օխա էկօզթաշի։ Յետոյ զատ ամանի մէջ քիչ մը ջուրով պէտք է լուծել երկու օխա չմարած կիր։ Երբ էկօզթաշին հալի, կրաջուրը պէտք է լեցնել էկօզթաշի լուծած ջուրին մէջ, եւ ամէնը լաւ մը խառնել։ Այդ քան-կութիւնը կը բաւէ առաջին դարմանումին եւ երկու արտաւարի համար։ Երկրորդ եւ երրորդ դարմանումին համար, պէտք է, միւս երկու արտաւարի համար, 150 օխա ջուր, 3 օխա էկօզթաշի եւ երեք օխա կիր, եւ միեւնոյն կերպով գործածելու է։

Եթէ ձարձաղի մը չգտնուի, կարելի է ալեւ ալ գործածել։ Այս գործողութիւնը երեք անգամ պէտք է կատարուի, նախ մայիսին, երբ պզտիկ ողկոյզներու հասնիլը տեսնուի, երկրորդ՝ ամիս մը ետք, եթէ օդերը անձրեւոտ ըլլան, երրորդ գործողութիւն մըն ալ պէտք է կատարուի, երկրորդ գործողութենէն ամիս մը ետք, այսինքն խաղողներու հասունցնելէն ամիս մը առաջ։ Օրուան ամենէն աւելի ժամերուն միջոցին պէտք է գործողութիւնը դադրեցնել։ Դիտել կու տանք նաեւ թէ կարգ մը վաճառականներ, աւելի ուժգն գինով ծախելու պատրաստկով, այդ գործոներուն կու տան ստրուած էկօզթաշներ, որոնք միլիոնին դէմ ո եւ է դարման մը չեն կրնար ըլլալ։

Վերջապէս, ոմանք տեսնելով որ Հանր. Պարտքի Վարչութիւնը պէտք եղած էկօզթաշին դեռ սատացած չէ, ուզեցին այս յապաղումէն օգտուիլ՝ իրենց մնացած ապրանքը քիլոն 8 կամ 9 ղրուշի ծախելով։ Արդ, կը ծանուցանենք թէ այս տարի էկօզթաշի գինն է քիլոն 4 ղրուշ։ Ընտիր ու լաւ տեսակէ ապրանք մը ուզողները ասկէ աւելի ուժգն գինով էկօզթաշի չեն կրնար գտնել։

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ

Յունիս 11/24 2—3

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Պատրիարքը այսօր իր բնակարանին մէջ կը մնայ, ուր պիտի զբաղի ընթացիկ գործերով։

—Վանայ Երամեան վարժարանի տեսուչ Համբարձումէ էֆ. Երամեան յատուկ նամակ մը գրելով Պատրիարքարան, վարժարանին անձուկ վիճակը զարգած եւ անմիջական նպաստ մը խնդրած է։

—Արմաշու միաբան Տ. Թորգոմ վարդապետ Դուշակեան, որ քանի մը օրէն ի վեր մայրաքաղաքս կը գտնուէր, այս առաւօտ Ս. Պատրիարքին այցելելով իր հրաժեշտի ողջոյնը մատոյց եւ այսօր ալ Դպրեվանք կ'ուղեւորի։

—Ս. Էջմիածնէն հասած տեղեկութիւններէն կ'իմանանք թէ Ս. Հայրապետը եպիսկոպոսութեան աստիճան պիտի տայ Ն. Ս. Օտեմեան գաւազանակիր Տ. Կորիւն վարդապետի։ Մայր Աթոռին համար գաւազանակրութեան պաշտօնը, ի վաղուց բարձր պաշտօն մը նկատուած է։ Ս. Հայրապետը այս նկատումէն առաջնորդուած՝ որոշած է եպիսկոպոսութեան աստիճան տալ իր գաւազանակիր վարդապետին։

—Ծէրեղիւղոյի յոյն կին մը, որ հայ երիտասարդի մը հետ ամուսնացած է, երէկ առաւօտ Պարտիրքարքան գալով յայտարարեց թէ Հայ. Եկեղեցիի դաւանութիւնը կ'ընդունի։

—Պարտիզակէն հասած նամակ մը կ'իմանանք թէ չորեքշաբթի օր գիւղին բարձրադոյն վարժարանի մրցանակաբաշխութեան հանդէսը կատարուեր է ի ներկայութեան հոծ բազմութեան մը։ Վարժարանը այս տարի ալ ունեցած է վեց ընթացաւարտներ, որոնք են Ս. Զիլինկիրեան, Ա. Կարապետեան, Յ. Գասպարեան, Կ. Ճրկայեան, Ե. Մեսիայեան, Թ. Դուլումեան։ Ներկաներուն մէջ կը նշմարուէին գիւղին միւսիրը, Բէյի միւսիրը, Հանրային Պարտքի պաշտօնեայ մը, գիւղին Թաղ. Խորհուրդի անդամները եւ ազգ. վարժարանի պաշտօնեաներէն ոմանք։ Վկայականներու բաշխումէն յետոյ, հրաւիրեալներէ ոմանք խօսեր են, իսկ Ա. Հաբէլեան էֆ. ազգ. վարժարանի ուսուցչական մարմնոյն եւ թաղականութեան կողմէ խօսեր է։ Վարժարանին անօրէն Տր. Զէմպլոս յառաջիկայ տարուան համար անգլիացի դասախօս մը աւելցուցած է ուսուցչական մարմնոյն վրայ մասնաւորապէս աշակերտները բաւիղի վարժեցնելու համար, իսկ ֆրանսերէնի համար ալ բանակցութեան մէջ են Զաւիցերիացի ուսուցչի մը հետ։ Վարժարանին ուսուցիչներէն Մինաս էֆ. Ծալեան եւ Արմենակ էֆ. Տէր Յակոբեան առջի օր մայրաքաղաքս եկան, իրենց հետ բերելով քանի մը աշակերտներ։

—Ներսէս վարդապետ Հէրէնեան, որ ինչպէս կը յիշուի, տակէ առաջ ուղած էր հրապարակաւ ձգել կրօնական սքեմը, յետոյ ղղջում յայտնելով՝ Թարգմանչի վանքին մէջ կ'ապաշխարէր 7–8 ամսէ ի վեր, այս անգամ դիր մը ուղղելով Պատրիարքարան, խնդրեր է որ լաւ համարուի իր ապաշխարանքը։

—Սրմաչի միաբան Սրտաւաղդ վարդապետ Գալէնտէրեան փափաք յայտներ է որ Երզնկայի Առաջնորդ Տ. Դանիել վարդապետ Յակոբեանի քով երթայ իրը օգնական։

—Ս. Հայրապետը՝ յատուկ կոնդակով մը՝ արքեպիսկոպոսութեան աստիճան տուած է Երուսաղէմայ Պատր. Փոխանորդ Տ. Ներսէս եպիսկոպոս Գէորգեանի եւ Լուսարարապետ Տ. Սահակ եպիսկոպոս Խապլանեանի։

—Ս. Պատրիարքը, երէկ, Բարթող էֆ. Թէլեանի հետ պատրաստուց Նորընտիր Նպաստից Յանձնաժողովին խորհրդակցութեան ենթարկուելիք խնդիրները, որոնք նկատողութեան պիտի առնուին յառաջիկայ դումարման մը մէջ։

—Սըվազի Զառա քաղաքին լքուած կիներու կողմէ տեղւոյն Առաջնորդաբանէն եղած դիմումը նկատի առնուելով՝ Պատրիարքարանէն հարկ եղածը գրուեցաւ այդ կիներու ամուսիններուն դրուած քաղաքներու հոգեւոր իշխանութեանց, որպէս զի պանդխտանները նպաստ ղրկեն իրենց ընտանիքներուն։

—Սսայ Կաթող. Տեղապահ Տ. Կիրակոս եպիսկոպոս պարզելով Սսոյ վանքին նիւթական անձուկ վիճակը, Պատրիարքարանէն խնդրեր է որ դաւառական վարժարանին սահմանուած 48 ոսկի բարձրանայ 80 ոսկիի։

—Պայազիտի նախորդ Առաջն. Տեղապահ Մամբրէ վարդապետ Թեմերը այցելելով տեղեկագիր մը ղրկեր է Պատրիարքարան։

—Դասբէ-Փաշայի եկեղեցիին Թաղ. Խորհուրդին ընտրութեան համար հրաւէրներ ղրկուեցաւ Պատրիարքարանէն։

—Առաջնորդական ընտրելիներու հաստատուն ցանկ մը ղրկուեցաւ Բզնի։ Ներկայացուած ընտրելիներն են Տ. Գնել Գալէմքեարեան, Տ. Գրիգորիս Պալաքեան եւ Տ. Մեհրուժան վարդապետները։

—Խապիլի Գալֆեան որդանոցին մայր Երամուհի մայրապետ Յովհաննէսեան, երէկ Ս. Պատրիարքին ներկայացուց հաստատութեան երկու չաթթական օրհնչիւնը եւ վերջին մէկ ամսուան հաշուեկշիռը։

ՆԵՇԱՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Երէկ, Բերայի մէջ տեղի ունեցաւ նշանախօսութիւնը Աւստրիոյ պետական պաշտօնատարներէն Պ. Բրունդուլի ընդ Օր. Մելինէ Խորասանեանի, դուստր Տոքթ. Վահան Խորասանեան էֆ.ի, ներկայութեան Խորասանեան ու Սէրվիչէն դերդաստաններու անդամներուն եւ իրենց տանտերէց Տ. Մկրտեան Հօր։ Պ. Բրունդուլ որդին է Միքայէլ Գան Բրունդուլ ասպետին՝ Զէրնովիցէն (Աւստրիա)։ Բրունդուլ գերդաստանը երկու դարէ ի վեր Թուրքիոյէն դաղթած է Աւստրիա, ուր հասատուկով՝ ազնուականութեան տիտղոս ստացած է նոյն գերդաստանին արդի պետը։ Դպրոց Խօրասանեան ընտանիքին, ծանօթացնելու պէտք չկայ ընաւ, քանի որ ընդհանուր յարգանք ու համակրանք կը վայելէ մայրաքաղաքիս մէջ։ Բրունդուլ ասպետը եւ իր որդին, որոնք Պոլիս կը գտնուին այս պահուս, յառաջիկայ շաբաթ օր պիտի մեկնին Զէրնովից։

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍՏԸ ՔՈՆՍՔԱՆԹԻՆՈՊԼ)

ԼՈՆՏՈՆ, 26 յունիս.—Իրիկուան ժամ 11ին հրատարակուած բժշկական տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ Էնուարտ թագաւորին առողջական վիճակը մինչ դոհացուցիչ յառաջդիմութիւններ կ'ընէ։ Թագաւորը կրցաւ քանի մը ժամ քնանալ։ Յորեկին քիչ մը անհանգստութիւն զգաց, բայց կարեւորութիւն չունէր. քիչ վերջը աւելի հանգստացաւ։ Վիրաբուժական գործողութեան առաջ ըսրած վերջը գոհացուցիչ կերպով կը սպասնայ։

—Այս առտու ժամ 10 ½ին հրատարակուած բժշկական տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ թագաւորը նախորդ գիշերէն աւելի լաւ անցուցած է գիշերը։ Թագաւորը կաղդուրիչ քունով մը քնացած է։ Վիճակը ամէն կերպով բարւոքած է։ Գործարանական վիճակն ալ բոլորովին նորմալաւոր է։ Վիրաբուժական գործողութեան առաջ ըսրած վերջին պայմաններն եւս գոհացուցիչ են։ Կէս օրէն երկու ժամ առաջ հրատարակուած տեղեկագիրը կը ծանուցանէ թէ թագաւորին առողջական վիճակը միշտ գոհացուցիչ է։ Իրիկուան ժամ 7ին տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ թագաւորը լաւ անցուցած է ամբողջ օրը, բաւական մնուդ առած է եւ ինքզինքը նուազ ակար կը զգայ։ Մամնոյն Ջերմութիւնը սովորական է։

—Անգլիոյ թագաւորը նոր պատուանշան մը հաստատելով տուաւ Լորտ Բիշնէրի, Լորտ Ռոպէրթսի եւ Լորտ Ուոլսլիի։ Մարէշալի ատիճան տուաւ Նորմանի զօրավարին եւ Բոնտիթի դուքսին։

—Կալէպի իշխանը անմիջապէս զօրավար անուանուեցաւ։ Թիւրկոմանութեան ատիճան տրուեցաւ Լորտ Միլնէրի։

ՄԱՍՏԻՏ.—Բարապանքէլի զինուորական քանակեալին վառօդարանը, Մատրիսի մօտ, արկածի ենթարկուելու կրակ առաւ այս առտու։ 17 զինուորներ վիրաւորուեցան։ Զայնը չատ անդրադէն էր եւ բաւական հեռաւորներէն լսուեցաւ։ Մատրիսի զանազան թաղերուն եւ շրջակայ գիւղերուն մէջ հարիւրաւոր ապակիներ եւ հայելիներ կոտրտեցան։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ԼՈՆՏՈՆ, 26 յունիս.—Իրիկուան ժամ 8ին հրատարակուած տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ թագաւորը չատ լաւ անցուցած է ամբողջ օրը. կրցած է քիչ մը սնունդ առնել։ Ընդհանուր վիճակը նուազ ակար է. մարմնոյն ջերմութիւնը սովորական վիճակը գտած է։

—Մինչեւ կէս գիշեր չարունակեց թագաւորին վիճակին բարւոքումը։ Էնուարտ է. հանդարտօրէն քնացաւ։

ԲՈՒԷՆՈՍ ԱՅՐԷՍ.—Այս առտու տեղի ունեցաւ Բարիղ–Վիլէնտա մեծ արշաւին մեկնումը։ Հարիւր եօթանասուն ինքնաշարժ կառքեր մասնակցեցան։ Հեռադիր մը կը ծանուցանէ թէ Տէնիզի առաջին անդամ Պէլիզոր հասեր է։

ՆԻՈՐ (Ֆրանսա).—Նիորի մօտ երկաթուղիի արկած մը պատահեցաւ։ Երեսուն հոգի վիրաւորուեցան, որոնց մէկ քանին ծանր կերպով։

ՄԱՍՏԻՏ.—Բարապանքէլի վառօդարանը արկածի մը ենթարկուելու կրակ առաւ։ Տասնեւօթը հոգի մեռան։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸ.—Մ. Նահանգաց Երեսփոխանական Ժողովին խորհրդարանական յանձնաժողովը, երկար վիճաբանութիւնէ մը ետքը, ընդունեց Պ. Սբունէրի ծրագիրը ի նպաստ Բանամայի Ջրանցքին։ Երեսփ. Ժողովին մէջ վաղը պիտի սկսին վիճաբանութիւնները։ Կը յուսացուի որ այդ ժողովին մէջ մեծամասնութիւն մը պիտի գտնայ ի նպաստ նոյն ծրագրին որ արդէն ընդունուած է Մերակոյսին կողմէ։

ԼՈՆՏՈՆ.—Էնուարտ թագաւորը խնամող չորս բժիշկներէն երեքը որոշած էին գործողութիւն կատարել, եւ մէկը ընդդիմացած էր։ Գործողութենէն ետքը միաձայնութեամբ յայտարարեցին սակայն որ, եթէ գործողութիւնը չկատարուէր, Էնուարտ է. պիտի մեռնէր երեքշաբթի օրը։

—Նոյն ինքն Էնուարտ թագաւորին բաղձանքին վրայ, իր մերձաւոր ազգականները՝ Տանիմարքայի իշխանը եւ իշխանուհին՝ պիտի չարունակեն Անգլիա մնալ։

—Բոլոր վիճակները հեռագրով տեղեկութիւն ուղղեցին Էնուարտ թագաւորին վիճակին վրայ։ Ամենուն ալ շնորհակալութիւն յայտնուեցաւ, բժշկականպաշտօնական տեղեկագիրները հաղորդուելով։

ԲՐԼԻՆԻՈՒԼ. — Պոէր պատերը Լորտ Միլնէրի ներկայանալով Էնուարտ թագաւորին հիւանդութեանը համար ցաւակցութիւն յայտնեցին, շնորհակալութիւն մատնելով։

ՔԱԶԱՆ,—Թաթարներու բնակած թաղէն դիպուածով հրդեհ ծագեցաւ եւ տասերկու թաղեր այրեցան։ Վնասը քանի մը միլիոն ռուբլիի կը հասնի։ Հրդեհը քամի՝ ընչաս ժամ տեւեց։

—Թաթարներու թաղէն ուրիշ հրդեհ մըն ալ ծագելով ութ թաղեր այրեցան։ Երկրորդ հրդեհը հովին սատկութենէն առաջ եկաւ։ Կին մը մեռաւ լոցերուն մէջ։

ԺԱՄԱՆՑԻ ԲԱԺԻՆԸ

Քանի մը տարի առաջ, Բասմանցի կին մը պարտաւորուեցաւ իր սիրական մէկ չունէն բաժնուիլ։ Բայց յանձին Փբանայի մէկ ծայրը բնակող ազարակապանի մը, նոր աէր մը գտաւ անոր։ Վերջերս, պարագաները թոյլատրելով, չունը վերստին առնելու համար, յատկապէս Նորմանտիա գնաց եւ ազարակապանին առաջարկեց՝ իր չունին պատճառաւ եղած ծախքերը վճարել, որպէս զի իր չունը իրեն վերադարձնէ։ Բայց չունին նոր աէրը մերժեց, թէեւ կենդանին իր նախկին տիրուհին տեսնելուն պէս՝ մեծ ուրախութիւն ցոյց տուաւ։ Որովհետեւ տիկինն ալ իր կողմէն կը պնդէր չունը եւս առնելու մասին, հետեւեալ կերպով համաձայնեցան. նոր աէրը եւ նախկին տիրուհին մինչեւ մօտակայ բլուրին գագաթը պիտի տանէր չունը, հոն իրարմէ պիտի բաժնուէին, ազարակապանը առնն պիտի դառնար եւ կինն ալ իր ճանան պիտի շարունակէր. չունը երկուքէն որ՝ն որ հետեւէր, անորը պիտի ըլլար։ Արդ, երբ երկուքը իրարմէ բաժնուեցան, չունը յաջորդաբար պարոնին եւ տիկնոջ հետեւեցաւ, միշտ մէկէն միւսին վազելով, այնպէս որ երկուքն ալ այս կրկին հաստատամտութենէն խիստ զարմացած՝ որոշեցին իրարու հետ ամուսնանալ, որով չունը երկուքին ալ կ'ըլլար։ Կատարեցուածին այսպէս աւարտեցաւ, հիմա կը մնայ մտածել որ երկու ամուսինները իրարու հաստատամ ըլլան իրենց չանը պէս։

* * *

Բլէնտամի բնակիչներէն մէկը, ութսունչորս տարեկան, նշանաւոր է ապակի եւ ուրիշ ոչ-սովորական նիւթեր ուտելու իր յատկութեամբ։ Այդ անձը լրագրի թղթակցի մը յայտարարեր է թէ 1862ին, ամերիկեան պատերազմին ժամանակէն իսկ ապակիին համար մասնաւոր սէր մը ունեցած է։ Ակառներով զայն կը փշրէր, մինչեւ որ փոշի պէս մանրեր եւ յետոյ զայն կը կլլէր։ Նոյնպէս ճաչաված է ածուխ, աղիւս, բայց ապակին նախամեծար կը համարէ։ Օր մը ճաչի տանն չամբանեան խմիչէն յետոյ գաւաթն ալ կերաւ, յետոյ ճրաղ մը կլլեց, նոյնպէս մոխիրներ, զորս կրակարանէն ժողվեց։ Ճաչը վերջացուց սեղանին վրայ իրը զարդ դրուած ծաղիկները ճաչակելով։ Այս զարմանալի արկածները իր հարիւրամեակի հանդէսներուն կը ապասէ։ այդ օրը ինքզինքը պիտի գերազանցէ աղիւսէ պատի մը մէջէն անցնելով եւ իր անցքէն առաջ եկած բոլոր աղիւսի կտորները ուտելով։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 13 Յունիս

Օսմ. Բանսոլիսէ Սեռի Դ.	Ս. Ա.	28	9 ½
Ամէնէն բարձր գին	»	29	02
Ամէնէն վար գին	»	28	9
Ռուսէլի Երկաթուղի գոց	ֆր.	113	—
Ամէնէն բարձր գին	»	113	17
Ամէնէն վար գին	»	112	87

ԲԱՑՈՒՄ 14 Յունիս

Օսմ. Բանսոլիսէ Սեռի Դ.	Ֆ. Կ.	28	38
Ռուսէլի Երկաթուղի	ֆր.	112	75
Շիրքէճի Թայրիէ		26	75
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Բէյտի ժէնէրալ Օթմ.		0	10
Սօս. Օթմ. Շանտ է Վալէօռ		0	13
Օ մ Ապահ. Ընկ.		3	40
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		5	40
» ժուխանս		1	42
» պարտաթուղթ		488	—
Բարափ Կ. Պոլսոյ		490	—
Թրանսվալ		152	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էմիրիէն		263	50
Լավրիոմ		72	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	110	37
» » » չէք	»	110	38
Բարիզ » »	ֆր.	22	71 ½
» » » չէք	»	22	70
Գերմանիա անտոկոս չէք	մարք	18	57
Վիէննա չէք	ֆիորր.	21	70

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	26
Ամերիկեան ոսկի	»	110	05
Բօլ էմբերիալ	»	90	—
Քրիվից	»	51	05
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	05
Մէճիտիէ	»	102	—
Ռուպլի թղթադրամ	Օ. Ս.	8	57

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 26 Յունիս

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		101	75
» » 3 ½ %		102	40
Օսմ. Բանսոլ. սեռի Դ. բաց.	Ղրշ.	26	75
Օսմ. Բանսոլ. սեռի Դ. գոց.	»	26	70
» » » Բ.	»	52	60
» » » Դ.	»	28	65
Օսմ. Կայս. Պամքա	ֆր.	571	—
Օսմանիէ	»	472	—
Ռուսէլի երկաթուղի	»	114	—
Օսմ. մարսաուն	»	525	—
Օսմ Ռէժի	»	322	—
Բրիտանիէ Թիւրք 4 %	»	503	—
Բէյտի Լիոնէ	»	1056	—
Իտալական Ռանթ	»	103	35
Սպանիական արտաքին	»	81	75
Թրանսվալ	»	154	—
Զէք Լոնտոնի վրայ	»	25	175
Դրամատեղչ	»	—	—

ԱՆՕՐԻՆԱԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ
ՆԱԽԿԻՆ ՎԷԼԱՍՔԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՅԱՍՊԱՐԻ Ֆ. ՎԻՐՕԳՈՆԹԻ

Վաճառատան չէնքին քակուելուն պատճառաւ, նախկին Վէլասքիի վաճառատունը (յաջորդ Վիսքոնթի) յունիս 3 16 երկուշաբթի օրէն ի վեր ընդհանուր վաճառում կ'ընէ իր մեծաքանակ եւ բազմազան ապրանքներուն համար, արանց յատուկ։ Առիթէն օգտուեցէք։ Վաճառումները կանխիկ են։ 1—30

Տ՞. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ—ԱՍԱՄՆԱՐՈՅԺ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4՞ Երես
Պոլսոյ կողմը մատնահիւղ չունինք

ՕՍՄ. ՀԱՐՏԱՐԱ

ՏՈՔԹ, ՆԻՔՕԼԱ ԿԱԼԻՆՕՍ

ՆՆՆԴԱԿԱՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ ՄԱՍՆԱԳԷՏ

Հիւանդները կ'ընդունի ու կը դարմանէ իր մասնաւոր դարմանատան մէջ, Ղալաթիա, Թարմախին վրայ, Սանտրգճըլար ճատտէսի, Գարագուշ օղլէյին դիմաց, լտմպաճիին խանութին վրայ, թիւ 97, ուր կը գտնուի ամէն օր առաւօտեան ժամ 3էն մինչեւ իրիկուան 11։ Ջերմամիզու թիւնը (պէյ սօղուգլուղը) թէ՛ նոր սկըսած եւ թէ հինաւուրց մնացած եւ անկէ ծագում առած հիւանդութիւնները՝ ինչպէս դժուարամիզութիւնը, յաճախամիզութիւնը, ամորձիքներու ուռեցքը, միզանցքի նեղնալը, եւայլն, եւայլն կը դարմանէ բոլորովին նոր մեթոտով, առանց ցաւ զգացնելու եւ քիչ ժամանակի մէջ։ Անոնք որ կը թերեւսանան, առողջանալէ ետք ալ կրնան վճարել այցագինը։

Տոքթ. Կալինօս կատարեալ յաջողութեամբ կը բուժէ նաեւ մորթի հիւանդութիւնները։ Անոնք որ այս կարգի հիւանդութիւններու ենթակայ են եւ յուսահատած, թո՛ղ դիմեն յիշեալ բժիշկին, ապահովապէս գոհ պիտի մնան։ 11—20

ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐ

Անոնք որ պնդութեան ենթակայ են ու չեն փութար դարման մը ընել, ապահովապէս ինքզինքին կը թունաւորեն անդգալաբար, որովհետեւ կերակուրները եթէ բնութեան օրէնքին հակառակ, օրերով սատամոքսին և աղիքներուն մէջ մնալով հոսին, նեխին փոխանակ մարմնոյն անունդ մասակաբելու, թունաւոր մթերոյներ կ'արտադրեն որոնք արեան մէջ խառնուելով կամաց կամաց կը թունաւորեն զայն։ Հետեւաբար արիւնը կ'ապականի և ախորժակի պակաս, դժուարամարսութիւն, սատամոքսի ակարութիւն, գլխու ցաւ և պառաս, մելancոլիութիւն, ևն.։ առաջ կու գայ յաճախ պնդութիւն ունեցողներուն վրայ։ Բարիկի առաջնակարգ բժիշկներէն Տոքթ. Ֆրանք պնդութիւնը, պասու

և ասոնցմէ ծագում առած հիւանդութիւնները հիմնապէս բուժելով, շատ մը վտանգներու առաջքը առնելու նպատակով հնարած է ՏՈՔԹ. ՖՐԱՆՔԻ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐԸ որոնք եթէ կանոնաւոր կերպով գործածուին, սատամոքսն ու աղիքները իրենց առողջութիւնը գտնելով կերակուրը գիւրաւ կը մարսեն ու ՊՆԴՈՒԹԻՒՆԸ կ'անհետի։

Տոքթ. Ֆրանքի առողջութեան դեղահատերը կը ծախսուին Կ. Պոլսոյ և գաւառներու դեղարաններուն և դեղի մթերանոցներուն մէջ։ 479

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԱՄԵՆԱՀԻՒ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ

ՄԻԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Հուս փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին

1902 Յունուար 1ին երաշխաւորեալ դրամը՝ ֆր. 1,506,000,000.

1901ին ապահովագրեալներուն եղած փոխատուութիւնները՝ ֆր. 34,000,000.

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 600,000էն աւելի ապահովագրեալ ունի, որոնք կը կազմեն Ընկերութիւնը, և որոնց կը պատկանի բոլորը շահը։ 1901ին ապահովագրելոց վճարուած շահաբաժիններու գումարը՝ ֆր. 17,500,000։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ ամերիկեան բոլորը մինչեւ հիմա ուրիշ որ և է ընկերութենէ մը յանձնուած բոլոր գործերէն աւելի ամենաշահաւէտ և շահաւոր պայմանագրութիւն է, յանձնուած օրէն սկսեալ անվիճելի է։ Բայց զգաստութեան, ճարտարութեան, մահուան ռիսկերուն և պատահարներ, անձնատրութեան և մինչեւ իսկ պատերազմի ռիսկ։ Տիրզերական բոլորը կ'երաշխաւորէ փոխատուութիւններ 3 տարի ապահովագրի վճարելէ յետոյ, առանց յետագայ ապահովագրին հաշուի առնելու։ այս փոխատուութեանց գումարները զատ զատ նշանակուած են բոլորին մէջ։ 30 օր պայմանաժամ իւրաքանչիւր վճարման համար առանց տոկոսի, վճարումները դադրեցնելէն մինչեւ 5 տարի վերջուն չարունակելու առանձնաշնորհումը։ յետամնաց ապահովագրերը 5 առ 100 տոկոսով հանդերձ վճարելով։ մէկ տարեվաճառ ընելի յետոյ իրաւունք կորուստ չկայ։ Ապահովագրութեան երկարաձգումը, բոլորին մէջ նշանակուած ժամանակամիջոցի մը համար, ինչպէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հասնուցուի ամբողջութեամբ, առանց հաշուի առնելու անվճար մնացած ապահովագրները։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 4 առ 100 տոկոսաբեր պայմանն ալ ունի, որ աշխարհի մէջ ցարդ գտնուած պայմաններէն ամէնէն աւելի նպաստաւորն է։ Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել։

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԳՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Քննիչ Պատուիրակ
Ա. ՋՈՒՀԱՃԵԱՆ

Գալաթիա, Հուիթալ խան
Վոյվոտա փողոց, Վիթալիս խան
Ղալաթիա

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին Կայսերական Իրաւունքով

Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 Թուականը
(20 սէֆէր 1310)

Գործակալ, Ղալաթիոյ մէջ
Պ. Ալպէր Սիմրնս
Յակոբեան խան, Վոյվոտա փողոց
Թիւ 67

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին
Կ. ՊՈԼԻՍ ԵՂԷՆ խան, Բաբա-քէօյ Ղալաթիա

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը
Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը
Եղէնի ճամի Հավուզլը փողոց
Օսմ. Նամակատան դէմը

Դեպ-գործակալ Պոլսոյ կողմը Պ. Ի. Զասօիս
Մարբուճճըլար Զարշըը խան թիւ 21

Ընկերութիւնը գործակալներ կը փնտռէ Թուրքիոյ այն ամէն քաղաքներու համար, ուր ներկայացուցիչ չունի։ 149

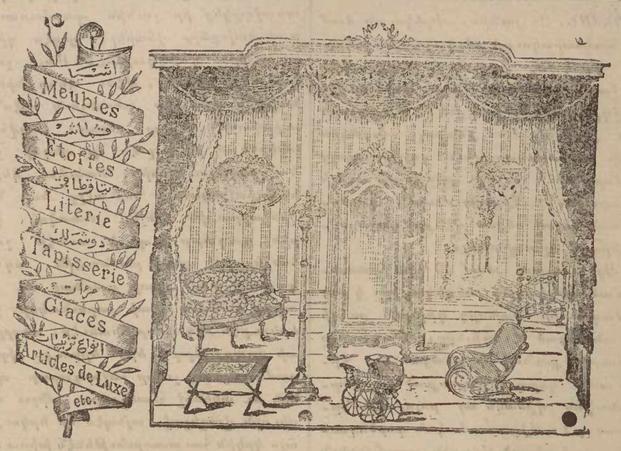

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ
ԺՈՐԺ ԲՍԱԼԹԻԻ

ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ ԵՒ ԿԱՀԱԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ

Բերա, Գալաթասարայ փողոց, թաղամասերուն էջմիին դիմաց

ՎԱՃԱՌՈՒՄ

Ննջասենեակներու, սրահներու, ճաշասրահներու յատուկ կարասեաց։ Ամերիկեան կարասիներ։ Իտալիոյ միացեալ գործարաններու կարասիներու մթերանոց (գործարանի գնով վաճառում)։ Ամբողջական կահաւորում տուներու, պանդոկներու, գրասենեակներու, եւայլն։

744 ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆ 1—52

ՍԻՆԿԷՐ

ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ

THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները շուտ ան՝ պ. պոպուլարութեամբ այն քան դիմակայուած են որ ուշադրութիւն ամէն կողմ տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, գերդաստանները ու կոշիկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէրի Ընկերութիւնը տարէ 600է աւելի պատասխանատու վայրերուն մէջ։ Մասնաճիւղեր գաւառաց մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը վաճառուին՝ ԲԵՐԱ. Տիրոյի ճամբայ, Ղալաթիա Սէր-ոյի դիմաց։

ՂԱԼԱԹԻԱ Սինկէր Խան, Թիւնէլին առաջ. Թրամվայի կայարանին դիմաց.

ՍՅՈՒՄՊՈՒԼ Սուլթան Համամ թիւ 2. Սուլթան Պայազիտ Թրամվէյի Սիրտոփ-նին դիմաց թիւ 18։

ՍԿԻՒՏԱՐ Զարշի Պոյու։

EMULSION SCOTT

ՍԿՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Դործարանին Նշանը

միակ միջոցն է որով կարելի բրդայ խանչ ձիրան իւղ և իրոֆոսֆիթը։ Խիստ հաճելի է հաստակելու և մարսողութեան կ'օգնէ։ Աշխարհի բոլոր թմբիրները ՍԿՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ կը յանձնարարեն բուժելու համար

ՀԻՒԾԱԼՈՏՔ, ԽՈՑԼՔ (սրբատ), ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆՔ, ՍԻՐԵՐՈՒԹԻՒՆ, ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՔ, ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒԹԻՒՆՔ, ԹՈՒԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆՔ, ՀԱՍԸՆ, ՀԱՐԲՈՒԹԷ, ՆԻՀՕՐՈՒԹԻՒՆՔ, և ՄԱՆԿԱՆՑ ՎՐԱՑ ՅԱՐՁԱԿՈՂ ԲՈԼՈՐ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ։

Կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Գոծրակատարը է Կ. Պոլիս ՀԱՄԱԼԻՐ ԵՒ ՀԱԼԻՐ 531

ՉԿԱՐԴԱՑԱԾ ՄԻ�smՆԻՔ

Արիւնը, ոսկորները, ջիղերը, ակռաները և մարդուս կազմուածքին ուրիշ մասերը որոշակի քանակութեամբ ՖՕՍՖՕՐ կը պարունակեն որ մարմնոյն առողջութիւնը պահպանելով անդամներուն կանոնաւորապէս աշխատելուն կ'օգնէ։ Այս Ֆոսֆորը որ թանկագին է մարդկային կազմուածքին համար, շատ անգամ կը քիչնայ հիւանդութեանց պատճառով և այն անձը որ կորսնցուցած է մարմնոյն ֆոսֆորը, տեսակն ակարութեանց կ'ենթարկուի։ Արիւնը կը սպառնայ, ջիղերը կը թուլնան, ծունկերը կը կտրին ամբողջ մարմնոյն և գլխաւորաբար ուղեղին մէջ յոգնութիւն կը զգայ, սիրտը կը տրտմի և դեռ այս կարգի շատ մը անհաճութիւններէ կը տառապի։

Կորսուած Ֆոսֆորը կրկին արեան մէջ մտցնելու և դայն զօրացնելու համար, բժիշկներ երբ հնարք մը կը խորհին, այս տարի Բարիզի առաջնակարգ քիմիագէտներէն Պիլեօն՝ Օ ՎՕ ԼԷՍԻԹԻՆ Պիլեօն անուամբ դեղ մը հնարեց որ կորսուած այժը կատարելապէս կը մտցնէ արեան մէջ, ջիղերը, ոսկորներն ու մարդուս կազմուածքը կը զօրացնէ, և մարմնոյն դիւրաբաժութիւն կուտայ։ Անոնք որ իրենց ուղեղն ու մարմինը յոգնեցուցած են, անոնք որ վերնամարդու պատճառով անկարողութեան մատնուած են և վերջապէս անոնք որ այժի պակաս ունին, անհրաժեշտ է որ Օ ՎՕ ԼԷՍԻԹԻՆ ՊԻԼԵՕՆ Ovo-Lécithine Billon առնեն։ Օ վօ լէսիթին Պիլեօնը որ ամէնէն ազդու դեղն է չաքարախտին, ընդունուած է Ֆրանսայի բժշկական Ակադեմիէն և կը ծախուի մեծ դեղագործներու ու դեղավաճառներու քով։

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ՝ՈՒ Ս. ԽԱԶԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱՔԱՐՈՑԺՔ

396 ՄԵՆՖԹՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

Ճանիի զարեջրատան վրայի յարկը, ճիշտ Զրպուրճեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենասաստիկ յաւած ատիսները մեկ անգամեն կը լեցնեն, ցաւով դիմելուէ ետ բուժուածքներադառնալու պայմանաւ։

Նորահնար եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր և դիմացկուն արհեստական ակռաները կը պատրաստեն, յար և նման բնականին, դիմի ձեւաւորութիւն ըստ տարիքի, ծամողութիւն եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ։

Բերանի հիւանդութիւնք կատարելագործ կը բուժուին, ինչպէս նաեւ թմրեցուցիչ դեղերու և ամենակատարելագործեալ աքցաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամահանութիւն։

Ց Գ. Զարդերը կիրակի օրերն ալ (մինչեւ կէս օր) ինչպէս նաեւ ամէն օր մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին։

Մանօթ.—Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ ՉՈՒՆԻՆՔ !!

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՅՈՒՅՑԱԿ

1902 Մայիս 25էն սկսեալ մինչեւ ցնոր առնօրինութիւն

Եւրոպական եգերֆեն Կամուրջ

10 30 Պէպէք արնվ. զրչ. չէնկ. պէյլ. օրԹ. պէշիք. գապաՖաշ 20
10 40 Ա. Բ. Դավազ եէնմ. մէզզվ. պէօյ. Թրպ. եէնք. միրկ. 39
10 45 Ենիր. սՖէն. էմիրկ. ը.հիս. պէպ. արն. զրչ. օրԹ. պշկ. 45
11 30 ՍՖէն. մ.րկ. ը. հիաար պէպէք արնվ. զրչ. օրԹ. պէշիք. 22
11 40 Ենմ. մէզզվ. պէօյք. Թրպ. ենք. միրկ. պէշիրՖաշ 38
12 — Պէյք. բշկ. ենք. սՖն. էմիրկ. ը. հիսար պէպէք, արն. զրչ. օրԹ. պշկ. 43
12 40 Եմմ. մէզզ. պէրտ. Թրպ. ենք. միրկ. պշկ. 40
1 15 Արնվ. զրչ. օրԹ. պշկ զապաՖշ 23
1 30 ՍՖն. միրկ. Բ. հիս. պէպ. արն. զրչ. օրԹ. պէշկ. 34
1 50 Եմմ. մզզ. պէրտ. Թրպ. ենք. սՖն. միրկ. պէշ. ուր. եւ կիր. ը.հիս. պէպ. արն. զրչ. օրԹ. 37
2 40 Միրկ. ը. հիս. պէպ.արն. զրչ.օրԹ.պշկ. 20
3 05 Եմմ. մէզզ. պէրտ. Թրպ. ենք. սՖէն. էմիրկ. պշկ. ուր. եւ կիր. Բ.հիս. պէպ. զրչ. օրԹ. 32
3 50 Էմիրկ. ը. հիս. Պէպ. արն. զրչ. օրԹ. պէշկ. 34
4 30 Եմմ. մզզվ. պէօյք. Թրպ. ենք. սՖն. միրկ. Բ. հիս. ա.ն. օրԹ. պշկ. 40
4 55 Պէպէք արնվ. զրչ. օրԹ. պշկ. զպԹ. 37
6 — Եմմ. մզվ. պէրտ. Թրպ. ենք. միրկ. ը. հիս. արնվ. օրԹ. պշկ. 39
6 — Պէպէք. արն. զրչ. չնկ. պէյլ. օրԹ. պշկ. զապաՖաշ բացի ուր. եւ կիր. 32
7 25 Եմմ. մզզվ. չպէրտ. Թրպ. պէյք. ենք. սՖէն. էմիրկ՝ ը.հիս. պէպ. արնվ. զրչ. օրԹ. պշկ. 20
9 30 Եմմ. մէզ. պէօյք. Թրպ. ենք. սՖ. միրկ. ը. հիս. պէպէք Արնվ. զրչ. ՕրԹ. պէշկ. 38
9 35 Միրկ. ը.ա.հիս. պէպէք արն. զրչ. օրԹ. պշկ. բացի ուր. եւ կիր.է 43
10 35 Ա. Բ. Դավազ Եմմ. մէզզ. պէօյք. Թրպ. ենք. միրկ. ա. հիս. պէպ. արնվ. զրչ. օրԹ. պշկ. ուր. եւ կիր. եէնի առալէն 37
11 — ՍՖն. ը.հիսար պէպէք զրչ. պէյլ. օրԹ. պէշկ. բացի ուր. եւ կիր.է 20

Ասիական եգերֆեն Կամուրջ

11 05 Ա. ճիս. գնտ. վնք. չնկ. պէյլ. զզկ.պշկ. 34
11 10 Պէյզ. բշպ. չպզ. գնտ. ա. հիս. զանվ. պէշկ. ուր. եւ կիր. վնք. չնկ. պէյլ. Գզկ. 23
11 50 Ա. հիսար գնտ. պէպէք վնք. չնկ. պէյլ. զզկ. պշկ. 32
12 30 Պէյզ. բշպհ. չպզ. գնլ. ա. հիսար գնտ. պշկ. ուր. եւ կիր. վնք. չնկ. պէյլ. զզկ. 44
1 — Ա. հիսար գնա. վնք. չնկ. պէյլ. զզկ. 39
1 — Եմմ. մէզզ. պէօյք. Բրշպ. Թրպ. պէյզզ. բշպ. չպէր. գնլ. ա. հիսար գնտ. օրԹ. պէշկ. ուր. եւ կիր. վնք. չնկ. պէյլ. զզկն. 46
2 05 Ա. հիս. գնտլ. վնիք. չէնկ. պէյլ. զզկ. պշկ. զպԹ. 38
2 05 Բ. Ա. զզվ. ենմմ. մէզզ. պէօյքտ. Պէյզ. բշպհ. չպէր. զանվ. ա. հիս. գնտ. պշկ. 45
3 20 Ա. հիս. գնտ. վնք. չնկ.պէյլ. զզկ. պշկ. զապաՖաշ 43
4 15 Պէյզ. բշպհ. չպէր. զանվ. ա.հիս. գնտ. վնիք. չնկ. պէյլ. 44
5 15 Պէյլ. զզկ. սվիտ. պշկ. 13
8 05 Գնլ. միրկ. ա. հիսար գնտ. վնք. չնկ. պէյլ. զզկ. զպԹ. 22
8 15 Բ. Ա. զզվ. մէզզ. պէօյք. Թրպ. պէյզ. բշպ. չպէր. զանվ. ա. հիս. գնտլ. վնիք. չնկ. պէյլ. զուզկ. պէշկ։ 46
10 35 Ա. հիսար արնավուտքէօյ 44
10 15 Պէյզ. ենք. զանվ. ա. հիս. գնտ. չնկ. պէյլ. զզկ. պկտ. 45
11 — Վնք. արս. պէպէք բացի ուր. եւ կիր.է 34

Կամուրջեն եւրոպական եգերֆ

12 — ԴպԹշ. պէշկ. օրԹ. զրչ. արնվ. պէպէք ը. հիսար միրկ. սՖն. ենք. Թրպ. պէօյք. մէզզվ. ենմ. 37
12 30 Պէշկ. օրԹ. արնվ. պէպէք ը. հիսար բացի ուրբաԹ եւ կիրակիէ 34
12 40 Պէշկ. օրԹ. զրչ. արնվ. 23
1 10 Պէշկ. օրԹ. արնվ. պէպ. ը. հիսար միրկ. ենք. Թրպ. պրտ. մզր. ենմ. 32
1 35 Պէշկ. օրԹ. զրչ, արնվ. պէպէք ը.հիսար միրկ. բացի ուրբաԹ եւ կիրակիէ 20
2 30 Պէշկ. օրԹ. արնվ. ը. հիս. միրկ. սՖէն. ենիր. Թրպ. պէշրտ. մզրպ. ենմ. 40
2 55 Պէշկ. օրԹ. զրչ. արնվ. պէպէ ը միրկ. բացի ուրբաԹ եւ կիրակիէ 34
4 — Պէշկ. օրԹ. արնվ. ը. հիսար միրկ. ենք. Թրպ. պէօյր. մզպ. ենմ. 39
4 15 ԴպԹ. պէշկ. օրԹ. զրչ. արնվ. պէպ. 37
5 15 Պէշկ. օրԹ. զրչ. արնվ. պէպէք բացի ուրբաԹ եւ կիրակիէ 32
6 — ԴպԹ. պէշկ. օրԹ. զրչ. արնվ. պէպէք ը. հիս. միրկ. սՖն. ենիր. Թրպ. պէշրտ. մզրպ. ենիմ. ը. ա. զավազ 46
6 40 ԴպԹ. պէշկ. զզկ. օրԹ. պէյլ. չնկ. զրչ. արն. պէպէր գնտ. ա. հիսար Գնլն. միրկ. 22
7 30 Պշկ. օրԹ. զրչ. արնվ. պէպ՝ ը ը. հիսար միրկն ենիրէօյ պէյրզզ Թրպ. պէօյր. մէզզ. ենիմ. 38
8 30 Գապ. պշկ. օրԹ. զրչ. արնվ. պէպէք ա.ը.հիս. միրկ. բացի ուրբ. եւ կիրակիէ 43
9 — Պէշկ. միրկ. սՖն. ենիր. Թրպ. պէշրտ. մզրպ. ենիմ. ա. ը. զավազ. ուրբաԹ եւ կիրակի օրԹ. զրչ. արնվ. պէպ. Բ. հիս. 37
9 55 Պէշկ. օրԹ. արնվ. պէպ. ը. հիս. միրկ. սՖն. բացի ուր. եւ կիրակիէ 20
10 — ենք. Թրպ. պէօյր. մզր. ենմմ. ուրբաԹ եւ կիրակի օրերը պէշկ. օրԹ. զրչ. արնվ. Պէպ. ը. հիս. միրկ. 40
10 35 Պշկ. օրԹ. զրչ. արնվ. պէպ. գնտ. ա. ը. հիսար միրկ. գնլ. սՖն. ենք. բշպ. պէյզզ բացի ուրբաԹ եւ կիրակիէ 23
10 45 Միրկ. սՖէն. ենիր. Թրպ. պէօյր. մզրպ. ենմմ. ուրբաԹ եւ կիրակի պէշկ. օրԹ. զրչ. արնվ. պէպէք ը. հիսար 46
11 05 Պէշկ. օրԹ. զրչ. արնվ. պէպէք ը. հիս. միրկ. ենիր. 3
11 40 Ենիր. Թրպ. պէրտ. մզրպ. ենիմ. ուր. եւ կիրակի ը. հիսար 38
11 45 Պշկ. ՍրԹ. արնվ. պէպ. Բ. հիս. միրկ. սՖէն. ենիր. 45
12 05 Պէշկ. օրԹ. զրչ արնվ. պէպ. 22

Կամուրջեն ասիական եգերֆ

12 15 Պէշկ. զզկ. պէյլ. չէնկ, վնք. գնտ. ա. հիսար գնլմ. չպէլ. բշպհ. պէյզօղ մզպ. ը. ա. զավազ 45
12 20 ՍրԹ. ա. հիսաշ բացի ուր. եւ կիր.է 39
1 20 Էշկ. պէյլ. չնկ. գնտ. ա. հիսար բացի ուրբաԹ եւ կիրակիէ 38
2 45 ԳպԹ. սկտ. զզկն. պէյլ. չէնկ. վնիք. գնտլ. ա. հիս. զանվ. չպզ. բշպ. պէյզօզ ուրբաԹ եւ կիրակի ժամ 3ին պէյրօզ հաղորդակցելով Թրպ. պէյր. մզպ. ենմ. 44
5 — Դպ՝. պէշկ. զզկ. պէյլ. չնկ. վնք. գնտ. ա. հիս. գնլմ. չպր. բշպհ. պէօյր. Թրպ. մզպ. ենմ. 20
8 45 Պէշք. զզկն. պէյլ. չնկլ. վնիք. գնտլ. Ա. հիս. գնլ. չպզ. բշպ. պպզ. 45
10 15 ԴպԹ. պէշկ. զզկ. պէյլ. չնկլ. վնիք. բացի ուրբաԹ եւ կիրակիէ 34
10 25 Էշկ. գնտլ. Ա. հիս. զանլմ. չպզ. բշպհ. պէյզ. բրնպ. մզրպ. Բ.Ա. զավազ ուրբաԹ եւ կիրակի պէյլ. չնկլ. վնք. 39
10 50 ԴպԹ. պէշկ. զզկ. պէյլ. չէնկ. վնք. գնտ. ա. ը. հիս. պէպէք բացի ուր. եւ կիր.է 32
11 30 Պէշ. գնտլ. ա. հիս. գնլմ. բշպ. պէյզզ ուրբաԹ եւ կիրակի պէյլ. չնկ. վնիք. 44
11 55 Պշկ. զզկ. պէյլ. չնկ. վնիք. գնտ. ա. հիսար 34
12 10 Սկտ. զզկն. չէնկ. արնվ. 20

Զիկ զակ շոգենաւերու երթեւեկութիւնը

Վոսփորեն

6 05 Պէյզ. ենիք. գնլմ. միրկ. ը. ա. հիսար գնտլ. պէպէք արնվ. զրչ. չնկ. պէյլ. օրԹ. զզկ. պէշկ. սկտ. 23

Կամուրջեն

1 50 ԴպԹ. պէշկ. զզկ. օրԹ. պէյլ. չնկ. զրչ. արնվ. պէպէք գնտ. ա. ը. հիսար 43
3 25 ԴպԹշ. պէշ. սկտ. զզկ. օրԹ. պէյլ. չէնկ. զրչ. արնվ. պէպ. գնտ. ա.ը.հիս. միրկ. գնլմ. սՖն. ենիք. բշպ. պէյզ. 23
9 15 Պշկ. զզկ. օրԹ. պէյլ. չէնկ. զրչ. արնվ. գնտ. ա. հիսար 44

Ուրբաթ եւ կիրակի օրերը

Կամուրջեն

2 — Պէշկ. ենք. Թրպ. պէրտ. մզրպ. ենմ.
5 15 Էշկ. օրԹ. զրչ. արնվ. պէպէք ը. հիսար միրկ. ենք. Թրպ. պէյրտ. մզպ. ենմ.
7 — Պէշկ. տրնվ. միրկ. ենք. Թրպ. պէյրտ. մզպ. ենիմահ.
8 15 Պէշկ. օրԹ. արնվ. պէպէք ա. հիս. միրկ. ենք. Թրպ. պէյրտ. մզպ. ենմ.

Վոսփորեն

3 45 Եմմ. մզպ. պէրտ. Թրպ. պէյր. բշպ. չպզ. գնլմ ա. հիսար գնտ. վնք. չնկլ. պէյլ.
8 45 Եմմ. մզպ. պէյրտ. Թրպ. ենիք. միրկ. ը. հիսար պէպէք արնվ. զրչ. օրԹ. պէշկ.
10 15 Մզպ. պէյրտ. Թրպ. ենք. միրկ. պէշկ.
10 30 Մզպ. պէյրտ. Թրպ. պէյր. բշպ. չպրլ. գնլմ. ա. հիսար գնտ. վնիր. չնկլ. պէյլ. զզկ. սկիւտար
11 30 Մզպ. պէյրտ. Թրպ. ենիր. արնվ. զպԹշ.
11 40 Ուղղակի ՊէշիկԹաշ Արնաավուտգեղէն

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հալիֆ. Կ. Պոլսոյ եւ Օսթեսպայի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ալպանս	1069	Գոմ	1497	Կոզ	1011	Մալմ	724	Բոզարիս	186
Ալէքս.	3607	Գոնկս	2906	Կրուտս	1695	Մարէնկս	2273	ՍարՖս	1113
Անճէլս	1541	Դորսս	895	Հիրս	775	Մարդէլլս	3709	Ցիրիս	1735
Արիսոզս	2377	Ֆիտս	4311	Հիտալկս	1381	Միրաս	3557	Միլիս	1193
Զասանս	1822	Տօմինս	937	Հինաաս	3729	Միլս	1057	Սբէրս	1200
Զորօտինս	1264	Տուրս	2383	Հօրատիս	3600	Մանդէպէլլս	1735	Թասուս	1328
Պրալս	1076	Տրաբս	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլս	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրիլնս	841	Տրնամս	504	Իալս	2354	Նէրս	1083	Թ օրիս	3827
Պրիֆալս	4431	Էպրս	2464	Իտանս	5540	Սոհս	4100	Թօլէտս	1470
Դէյրս	1671	Էլտորատս	1320	Ձիւնս	1080	ՈնՆաբիս	4036	Թ օրրիտս	487
Գալիբաս	1337	Էրազս	1841	Բիէս	1053	Օրլանս	1595	Ուրպինս	2429
Գամէս	1244	Ֆիտս	954	Բօլբինս	2307	Բալէրմս	1637	Վասրս	1914
Գազս	1094	Ֆինլանտ	1828	Բօլմս	1700	Բոլս	510	Վլոս	1289
Զիրակս	2729	Ֆլամինկս	849	Լէս	1053	Բիալթս	2229	Վոլթուրնս	2396
Միսէրս	1831	Ֆրանչիսքս	4582	Լէբանդս	2272	Բինալտս	1663	Եէտս	1850
Գլիս	2697	Կալիէս	3060	Լիվրնս	1643	Բոլս	1613	Զէրս	1200
Գոլօրատս	4235	Կիրանս	1243	Լօրէնցս	3191	Բամէս	1789		

Իպրս շոգենաւը, նաւապետ Ուտ, ընդհանուր վաճառքով Հալէն հաս հասած է։

Տալսս շոգենաւը, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հալ։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԻՋՕ

Թիւ 23—24, Քիւչիւք Մէլէթ խան, Ղալաթիա 377

COMP RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւնք

Գ2. 11/24 Օսէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի
Գ2. 12/25 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամ 10ին միջօրէէն առաջ հաղորդակցելով Աղեքսանդրիա, Բոր-Սաիտ, Եաֆա, Գէրուզ եւ Քիոս)։
Երք. 13/26 Օտէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ
Երք. 13/26 Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օռտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիվի եւ Գամ Ուրմ ժամը 1ին յետ միջօրէի։
Ուր. 14/27 Օտէսա ժամը 1ին յետ միջօրէի։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՓԵԱՆ ԵՒ ՀԱԵՑԿԱԿԱՆ
Ն. ԲԱՔԼԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍՊԱՍՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Յունիս 30էն Գառամանի, Տէրիճէյէն։
Յուլիս 1էն Սիրոասի, Մարսիլիայէն։
» 7էն Միճկէրէլի, Անուանի եղերքէն.

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Յուլիս 1էն Գառամանի, ուղ. Մարսիլիա։
» 2էն Սիրոասի, Սմիռնա, Տրապիզոն և Գաբռա։
» 8էն Միճկէրէլի, ուղ. Մարսիլիա։

Տոմսեր ուղղակի Բարիզի համար։

Առաջին կարգէ 245 ֆրանք. Բ. կարգէ 175 ֆրանք. Տեղեկութիւնքնոց համար դիմել Գործակալին Թուի Հանէ Գարաբիտին վրայ։ 516 Թ. ՈՒԼՊՈՒԼ

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի եւ Արեւելեան Միջերկրեան

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Վիքտորիան	10500	Ցլավիա	3500
Ադամեան	10500	Էմիրշիրն	3500
Բէստրիան	10500	Արբժ.ըն	3000
Լանքասթրիան	9000	Այմէրիան	3500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գոլտմպիան	8000	Աթէնիան	2500
Ճորճիան	8000	Անտալուզիան	2500
Պասքոնիան	8000	Ալզաշիրն	2500
Ֆիլիպինեան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Ս Ինաձ	900
Վավոնիան	3700	Օրօրդզ	800
Ֆլամինեան	3700	Վ սպոն	800
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տեղեկութիւն կը խնդրուի երթեւեկելու համար Զալաթիոյ մաքսատունը հ